

GÖTEBORGS UNIVERSITET

”En kärnvapenfri värld är helt enkelt inte möjlig”

En kvalitativ innehållsanalys av det svenska motståndet mot ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention

Amanda Lindell

Institutionen för Globala Studier,
Göteborgs Universitet

Examensarbete för
kandidatexamen i Globala Studier

Vårterminen 2020

Handledare: Arne Wackenhut

Antal ord: 14 220

Förord

Jag vill rikta ett stort tack till alla som på olika sätt bidragit till uppsatsen genom inputs, konstruktiv kritik och fördjupande diskussioner. Särskilt tack vill jag naturligtvis rikta till min handledare Arne Wackenhut som varit ett utmärkt bollplank genom hela processen och bidragit med positiv stöttning när jag behövt det.

Abstract

On the 7th of July 2017, the United Nation's General Assembly adopted the Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons (TPNW). The treaty is different from earlier agreements due to its focus on the humanitarian consequences of nuclear weapons. Critique of the TPNW has been greatly encouraged by the nine nuclear states and the critique itself can be understood in terms of gender since a lot of the argumentation has been centred around how the advocates are delusional, emotional and naïve. With an understanding of gender as a system of symbols, and as an essential organising discourse, the aim of this thesis is to illustrate how ideas about gender shape, limit and pervade the public debate on nuclear weapons in Swedish newspapers. Through a qualitative content analysis, I study debate articles and leaders that argue against a Swedish signatory to the TPNW and look at how advocates to the convention are described by the opponents. In this way, I generate knowledge about the connection between gender and how we talk about nuclear weapons, which in turn could enable alternative approaches to disarmament more broadly. The theoretical basis of the study is a poststructuralist perspective on language, and I also draw upon theories on binary oppositions, gender, and security to analyse my material. The results of the study illustrate that the opponents accuse the advocates of being a security threat, and call them unreasonable, irresponsible, naïve and utopian. Thus, the opponents use feminine attributes to delegitimise and erode the arguments of the advocates. Also, the results indicate that ideas about gender shape the discussion since it is the arguments that focus on typically feminine values, such as the civilian and the humanitarian perspective, that are being ignored and rejected as unrealistic and emotional.

Key word: nuclear weapons, gender, security, binary oppositions, feminism, realism, Sweden

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	5
1.1 Problemformulering.....	5
1.2 Syfte och frågeställning.....	6
1.3 Ämnesrelevans för Globala Studier.....	7
1.4 Avgränsning.....	8
1.5 Disposition.....	9
2. Debatten för och mot ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention	10
3. Tidigare Forskning	12
3.1 Traditionella säkerhetsstudier och perspektiv på kärnvapen.....	12
3.2 Ett genusperspektiv på kärnvapen	13
3.3 Forskningslucka.....	15
4. Teori	16
4.1 Poststrukturalism	16
4.2 Binära oppositioner.....	17
4.3 Genus	19
4.4 Säkerhet	21
5. Metod och Material	23
5.1 Metodval.....	23
5.2 Validitet och reliabilitet.....	24
5.3 Subjektivitet.....	25
5.4 Material.....	26
5.5 Analytiskt tillvägagångssätt.....	28
6. Resultat och analys.....	31
6.1 Ett säkerhetshot.....	31
6.2 Utopiskt	35
6.3 Dumdrigtig.....	38
7. Sammanfattande slutsatser	44
8. Förslag på framtida forskning	45
9. Litteraturlista	46
9.1 Primärmaterial	46
9.2 Sekundärmaterial	49

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Kärnvapen är ett massförstörelsevapen med omfattande konsekvenser. En kärnvapenattack kan utplåna en hel stad och potentiellt döda miljontals människor, resultera i långtgående konsekvenser för miljö och klimat, påverka livet för framtida generationer samt skapa rädsla och misstro bland stater (United Nation Office for Disarmament Affairs, UNODA, 1, u.å.). Kärnvapen kräver dessutom stora ekonomiska resurser för att produceras, upprätthållas och moderniseras (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, ICAN, 1, u.å.). Enligt Stockholm International Peace Research Institute, Sipri, (2019, s. 10) hade världens nio kärnvapenstater - Ryssland, USA, Storbritannien, Frankrike, Kina, Indien, Pakistan, Israel¹ och Nordkorea – i början av 2019 13 856 kärnvapen. 2000 av dem var så kallade "high alert" vilket betyder att de kan avfyras inom några minuter. 26 andra länder är också en del av kärnvapenstrukturen eftersom de tillåter potentiell användning av kärnvapen å deras vägnar genom medlemskap i olika typer av försvarsallianser, till exempel Nato (ICAN2, u.å.).

Sedan 1950-talet har ett antal olika avtal slutits för att begränsa spridning och testning av kärnvapen. Exempel på dessa avtal är Ickespridningsavtalet (*Non-Proliferation-Treaty, NPT*) från 1970 och Provstoppsavtalet (*Comprehensive Nuclear-Test-Ban-Treaty, CTBT*) från 1996. Det senaste i ordningen är FN:s kärnvapenkonvention (*Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons, TPNW*). Konventionen antogs av FN:s generalförsamling den 7 juli 2017 och förbjuder en rad aktiviteter relaterade till kärnvapen, bland annat att utveckla, använda, prova, utplacera, ta emot och hota med kärnvapen, eller understödja andra länders kärnvapenprogram. Den 20 september 2017 öppnades konventionen upp för signatur och kommer att träda i kraft efter att 50 stater har ratificerat avtalet (UNODA2, u.å.). Sverige har en lång historia av att vara en aktiv röst för nedrustning och har ratificerat både NPT (UNODA3, u.å.) och CTBT (Comprehensive Test-Ban-Treaty Organization, CTBTO, u.å.). Sverige var även aktiv i arbetet med att ta fram TPNW och röstade för konventionen i FN:s generalförsamling. 2019 valde landet dock att inte skriva under eller ratificera TPNW (ICAN3, u.å.).

TPNW är normbrytande eftersom den, istället för att tala om kärnvapen som ett verktyg för staters säkerhet, sätter kärnvapens humanitära och miljömässiga konsekvenser i fokus

¹ Israel har aldrig officiellt bekräftat eller förnekat att de innehar kärnvapen.

(UNODA2). Ray Acheson (2019, s. 78) menar därför att konventionen utmanar traditionella maktstrukturer. Kärnvapenstaterna har varit aktiva motståndare mot införandet av konventionen och retoriken som har används i debatten kan enligt Acheson (Ibid.) förstås som patriarkala tekniker för att styra vad som är rationellt och verkligt. Motståndarna förlöjligar förespråkarna av ett internationellt förbud mot kärnvapen genom att benämna dem som ologiska, känslostyrda och idealistiska (Ibid). Enligt feministiska forskare (Acheson 2018; Acheson 2019; Cohn och Ruddick, 2004; Rosengren, 2018) kan den här typen av retorik tolkas i termer av genus eftersom förespråkarna av kärnvapenförbudet feminiseras. Carol Cohn och Sara Ruddick (2004, s.408) menar att mänskliga egenskaper delas upp i motsatspar – styrka/svaghet, logik/känsla, krig/fred – där den vänstra termen i västerländsk kultur kopplas till maskulinitet och den högra till femininitet. Carol Cohn, Felicity Hill och Sara Ruddick (2006, s. 3) menar vidare att termer och symboler som kan beskrivas i feminina eller maskulina ordalag är en integrerad del av hur politiska problem diskuteras och representeras. Enligt Cohn (1993, s. 231-232) leder genushierarkins logik till att det som inom nationell försvarsdiskurs kategoriseras som feminina värden blir nedvärderade och uteslutna framför maskulina värden.

Att förstå genusstrukturerna som finns i den politiska kärnvapendiskursen kan öppna upp för nya förhållningssätt till nedrustning generellt. En genusanalys av kärnvapendiskursen dekonstruerar kärnvapen som en symbol för makt och visar att logiken i kärnvapen som bygger på maskulin makt inte är oföränderlig utan en social konstruktion präglad av genushierarkier (Acheson, 2019, s. 81). Cohn et al. (2006, s. 4, 8) menar att den genusfärgade diskursen får politiska konsekvenser för arbetet med nedrustning och ickespridning eftersom vissa idéer, tankar eller handlingsalternativ gällande kärnvapen hålls utanför diskussionen, eller helt ignoreras om de får komma in. Detta formar i sin tur nationella och internationella processer genom vilka beslut om kärnvapen tas. Om målet är att förändra den politiska processen som länge har försvårat nedrustningspolitiken krävs ett erkännande, och hanterande, av dess genusaspekter.

1.2 Syfte och frågeställning

Med en förståelse av genus² som ett symbolsystem och som en central organiserande diskurs är uppsatsens syfte att synliggöra hur idéer om genus formar, begränsar och genomsyrar den mediala debatten om kärnvapen. För att uppnå syftet ska jag genom en kvalitativ innehållsanalys analysera svenska debattartiklar publicerade mellan 2017-2019 som

² En vidare diskussion om uppsatsens definition av genus finns under 4.3 *Genus*.

argumenterar mot en svensk underskrift av FN:s kärnvapenkonvention. För att genomföra analysen tar jag hjälp av följande frågeställning:

- *Hur använder debattörer i svenska dagstidningar idéer om genus för att bemöta förespråkarna till ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention?*

Jag vill tydliggöra att jag inte tolkar frågeställningen som att debattörerna nödvändigtvis *aktivt* använder idéer om genus för att bemöta förespråkarna till ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention; det kan vara en omedveten handling.

1.3 Ämnesrelevans för Globala Studier

Uppsatsen är relevant för Globala Studier främst av två anledningar. Konsekvenserna av ett kärnvapenkrig är ett hot mot *hållbar utveckling*³ eftersom det skulle påverka vår miljö, den globala ekonomin samt hälsan och tillgången till mat hos nutida liksom framtida generationer (UNODA1, u.å.). Likaså kan kärnvapen förstås i termer av *makt* eftersom kärnvapen har kommit att bli en symbol för statssäkerhet. Dessutom skapar arbetet mot kärnvapenspridning en kontext i vilken länder trycks ner, domineras och feminiseras. Således blir kärnvapen det ultimata verktyget för politisk och maskulin makt (Cohn et al. 2006, s. 4). Motståndet till kärnvapen, vilket FN:s kärnvapenkonvention är ett uttryck för, kan också förstås i en större kontext av motstånd mot orättvisa, ojämlikhet och förtryck. FN:s kärnvapenkonvention kan utgöra ett exempel på hur förändring kan ske genom att mobilisera opposition mot de dominerande perspektiven.

Vidare råder det brist på forskning som visar på kopplingen mellan genus och kärnvapen, både i Sverige och internationellt (Rosengren, 2014, s.36). Uppsatsen är således ett bidrag till fältet, och genom att fokusera på den svenska debatten mellan 2017-2019 kan den också utgöra ett komplement för den svenska forskningen kring kärnvapen som främst fokuserat på tiden runt 1950-talet (se 3.3 *Forskningslucka* för en vidare diskussion om hur uppsatsen kompletterar tidigare studier).

³ Hållbar utveckling definieras i Bruntlandkommissionens "Vår gemensamma framtiden" (1987) som "Sustainable development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs. It contains within it two key concepts: the concept of 'needs', in particular the essential needs of the world's poor, to which overriding priority should be given; and the idea of limitations imposed by the state of technology and social organization on the environment's ability to meet present and future needs."

1.4 Avgränsning

I kommande avsnitt beskriver jag vilka avgränsningar jag har gjort under arbetets gång. Jag redogör först för avgränsningar utifrån materialet jag har valt för att sedan diskutera ämnet som uppsatsen tar upp och vilka ämnen som inte berörs. Slutligen kommenterar jag också vilka avgränsningar jag gjort med hänsyn till uppsatsens perspektiv.

Jag har begränsat materialet till debattartiklar från 15 svenska tidningar (en vidare diskussion om materialet förs under 5.4 *Material*). Artiklarna som kommer undersökas ska ha publicerats mellan juni 2017 och augusti 2019. Avgränsningen kommer göras eftersom FN:s kärnvapenkonvention antogs av FN:s generalförsamling den 7 juni 2017 (UNODA2, u.å.) vilket gör att det främst var då som ett svenskt tillträde kunde börja diskuteras. Augusti 2019 sätts som slutpunkt eftersom regeringen den 12 juli 2019 meddelade att Sverige inte kommer skriva under FN-konventionen (Utrikesdepartementet, 12/7 2019).

För att uppfylla uppsatsens syfte väljer jag att titta på den mediala debatten i Sverige. Landet har en lång historia av att vara en aktiv röst för nedrustning (Jonter och Rosengren, 2014, s. 58-59) men har nu valt att inte skriva under FN:s kärnvapenkonvention (Utrikesdepartementet, 12/7 2019). Beslutet kan ses som något av ett trendbrott då Sverige ratificerat både NPT (UNODA3, u.å.) och CTBT (CTBTO, u.å.), samt röstade för TPNW i FN:s generalförsamling (ICAN3, u.å.). Som jag nämner i inledningen är TPNW annorlunda från tidigare konventioner då den utmanar traditionella maktstrukturer, och retoriken som motståndarna använt internationellt har varit präglad av genus (Acheson, 2019, s. 79). Därför är det intressant och relevant att undersöka om det svenska mediala motståndet har liknande tendenser.

Jag vill även understryka att studien inte handlar om män och kvinnor och vad de är eller inte är. Syftet är inte diskutera huruvida kvinnor är mer fredliga än män av sin natur (Fukuyama, 1998). Uppsatsen kommer inte heller att ta upp hur manliga och kvinnliga kroppar påverkas olika av kärnvapen (Guro Dimmen, 2014) eller varför det är så få kvinnliga kroppar representerade inom säkerhetspolitiska diskussioner (Borrie, Guro Dimmen, Graff Hugo, Egeland och Waszink, 2016). Även om dessa frågor är intressanta och kräver uppmärksamhet kommer den här uppsatsen istället fokusera på hur idéer om genus – idéer om vad som är maskulint och feminint – används för att forma och begränsa debatten om ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention.

Vidare analyserar uppsatsen endast hur *motståndarna* använder idéer om genus för att bemöta förespråkarna och inte tvärt om. Anledningen till att jag inte även undersökte förespråkarna

handlade först och främst om att uppsatsens tid och omfång var begränsad. Det motiverade att fokusera på en av sidorna för att kunna göra en noggrann analys av materialet. Jag valde just motsidan eftersom jag vid överblickande av båda sidorna upplevde en stark skillnad mellan hur de båda sidorna bemötte varandras argument, där motsidan var mer avfärdande i sitt bemötande. Eftersom uppsatsens syfte är att synliggöra hur idéer om genus formar, genomsyrar och *begränsar* den svenska mediala debatten om kärnvapen utgjorde motsidan således ett mer effektivt exempel.

Slutligen gjordes också avgränsningar utifrån perspektiv. En analys av hur kärnvapendiskussionen formas och begränsas av språkliga strukturer hade med fördel kunnat göras genom en postkolonial analys (Gusterson, 1999), eller genom en kombination av en genus- och postkolonial analys (Cohn och Ruddick, 2004). Jag valde att avgränsa mig mot genusperspektivet eftersom jag ville möjliggöra en noggrann analys av materialet och utifrån uppsatsens tid och omfång menar jag därför att det var bättre att välja *ett* maktkritiskt perspektiv för att analysera debatten.

1.5 Disposition

Uppsatsen kommer att disponeras enligt följande: jag kommer inleda med att ge läsaren en bakgrund till debatten om ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention genom att beskriva de huvudsakliga argumenten för och mot en påskrift. Jag kommer sedan gå igenom tidigare forskning där jag redogör för traditionella, liksom genusperspektiv på kärnvapen. Teoriavsnittet tar sedan vid för att diskutera poststrukturalism, binära oppositioner, genus och säkerhet. Vidare diskuterar jag mina metodologiska utgångspunkter, presenterar mitt material och beskriver hur jag gått till väga för att genomföra analysen. Därefter presenteras resultat och analys parallellt och uppsatsen avslutas sedan med att jag sammanfattar mina slutsatser och ger förslag på framtida forskning.

2. Debatten för och mot ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention

I följande avsnitt kommer jag att ge en övergripande genomgång av vilka argument som har använts av förespråkare och motståndare i den svenska mediala debatten om en svensk påskrift av FN:s kärnvapenkonvention. Syftet är att läsaren enklare ska kunna ta till sig uppsatsens resultat och förstå vilka slutsatser som dras.

Förespråkarna till en svensk påskrift av FN:s kärnvapenkonvention lägger stort fokus på hur kärnvapens existens är ett säkerhetshot mot människor och miljö (Schori, 27/12 2019). Hotet anses extra stort idag eftersom kärnvapenstater moderniserar sina arsenaler, använder hotfull retorik och träder ur internationella nedrustningsavtal (Börjesson, 23/4 2019; Börjesson, Hellström, Jonter, Krüger, Larsson, Lindenfors, Nilsson, Sjöström Becker, Sundström, Wahlström och Widborn, 6/5 2019; Nilsson och Lind, 25/9 2018). Förespråkarna lyfter att kärnvapen är det värsta massförstörelsevapnet som människan någonsin skapat och att en kärnvapendetonation skulle skada och döda hundratusentals civila, samt att dess effekter skulle orsaka klimatförändringar vars konsekvenser skulle vara oöverskådliga för människa och planet (Ag, Andersson, Bergh, Hammar, Hammarberg, Hellström, Gabelic, Lucas, Lysén, Nilsson, Nordquist, Pleym, Sandahl, Sharma, Sjöström Becker, Sundström, Svensén., Tolf., Wahlström., Wallensteen, Wiborn. och Wikell, 20/9 2017; Börjesson, Nilsson och Larsson, 11/7 2019; Fihn, 16/7 2019; Gunnarsson och Svenneling, 19/6 2019). Förespråkarna understryker att ingen stat eller internationell organisation har kapacitet för att hantera de humanitära följderna av en sådan kärnvapendetonation (Barkered, Börjesson, Fihn, Hammar, Hellström, Johnsson, Jonter, Lindenfors, Lindfors, Nihlgård, Nilsson, Pleym, Roos, Sjöström Becker, Bergh., Tolf, Tötterman Andorff, Wahlström, Wiborn och Wikell, 16/1 2019; Wallström, 30/8 2017).

Ett annat vanligt förekommande argument från förespråkarna är att opinionsbildning är viktigt för att i längden åstadkomma nedrustning av massförstörelsevapen. Genom FN:s kärnvapenkonvention förbjuds kärnvapen vilket skapar en stigmatisering. Man gör referenser till hur andra förbud mot till exempel biologiska vapen har gjort vapnet illegitimt och hindrat stater från att använda det eller hota om att använda det (Alm Ericson och Falkhaven, 28/5 2019; Nilsson och Lind, 25/9 2018). Därför menar förespråkarna att konventionen är det mest effektiva sättet för Sverige att sätta press på kärnvapenstaterna (Ag et al. 20/9 2017; Fihn, 19/6 2019).

Förespråkarna menar vidare att en påskrift är i linje med Sveriges utrikespolitiska åtaganden gällande nedrustning. Då Sverige är och har varit en aktiv röst för nedrustning runt om i världen vore ett avståndstagande lika med att bryta med Sveriges utrikespolitiska tradition (Ali, Bjereld, Botström, Juvas, Ohlsson och Sundström, 25/4 2019; Schori, 23/7 2019).

Motståndarna menar i kontrast till förespråkarna att en svensk påskrift är rent ut sagt farlig eftersom det skulle äventyra Sveriges och Europas säkerhet (Jacobsson Gjørtler och Wallmark, 15/1 2018; Enström och Wallmark, 26/8 2017). Eftersom Sverige bygger sin säkerhet tillsammans med andra och således är beroende av Nato så är kärnvapenkonventionen farlig eftersom en svensk påskrift skulle påverka Sveriges säkerhetspolitiska samarbeten med stater som USA, Frankrike, Storbritannien eller de nordiska staterna negativt (Expressen, 29/8 2017; Gustafsson, 17/1 2018). Likaså menar motståndarna att en påskrift skulle försvåra Nato-samarbeten och helt utesluta ett framtida svenskt Nato-medlemskap (Thorén och Widman, 21/10 2017; Adaktusson och Oscarsson, 19/6 2019). Det finns vidare argument som menar att konventionen är ett säkerhetshot eftersom den skulle rubba maktbalansen mellan världens stater då konventionen inte tillåter kärnvapen i avskräckande syfte (Hultman, 4/6 2019; Kärkkäinen, 1/9 2017). Skribenter från till exempel Expressen (Nordlund, 18/1 2019) och Nya Wermlands-Tidningen (30/1 2019) menar att det är kärnvapen som har skyddat freden i Europa sedan andra världskriget då deras inneboende ”hemskhet” är det som hindrar vapnet från att användas.

Motståndarna lyfter vidare fram att diktaturer som Nordkorea och Ryssland moderniserar sina kärnvapen (Björkenwall och Ungerson, 15/9 2017; Expressen, 29/8 2017) och att den normativa effekten som förespråkarna talar om inte kommer bita på den typen av stater eftersom de inte bryr sig om internationella avtal (Söderström, 2/9 2017; Hultman, 4/6 2019). FN:s kärnvapenkonvention skulle således endast leda till att demokratiska stater nedrustade (Dagens Nyheter, 14/1, 2018).

Ett annat vanligt förekommande argument handlar om att konventionen skulle försämra förutsättningarna för nedrustningsarbetet eftersom den skulle ta fokus från etablerade nedrustningsavtal, då främst ickespridningsavtalet NPT (Hökmark, 7/1 2018; Ask och Wallmark 20/7 2019). Slutligen påpekas också att en svensk underskrift endast skulle vara ett slag i luften eftersom ingen kärnvapenstat och majoriteten av Nato-länderna inte har skrivit på konventionen (Gustafsson, 22/1 2019, Bring och Salander, 11/10 2017).

3. Tidigare Forskning

I det här kapitlet går jag igenom tidigare forskning i syfte att rama in den teoretiska bakgrunden till kärnvapen, för att sedan visa hur feministisk teori ifrågasätter de principer som den traditionella synen på kärnvapen vilar på. Jag inleder med en genomgång av realismens tanketradition, där jag bland annat använder Hans Morgenthau (1948), för att sedan diskutera realismens syn på kärnvapenavskräckning som militärstrategi med utgångspunkt i Bernard Brodie (1959). Kapitlets andra avsnitt diskuterar ett genusperspektiv på kärnvapen med fokus på den forskning från bland annat Cohn (1987) som diskuterar kopplingen mellan idéer om genus och hur det säkerhetspolitiska fältet legitimerar användningen av massförstörelsevapen. Avslutningsvis kommenterar jag fältets forskningsluckor och hur uppsatsen kompletterar tidigare studier.

3.1 Traditionella säkerhetsstudier och perspektiv på kärnvapen

Den realistiska traditionen⁴ har haft stort inflytande över vår förståelse för internationell politik. Trots att det finns många olika inriktningar av realismen så vilar de alla på uppfattningen att staters beteende drivs antingen av samma mekanismer som människans natur, eller av de förutbestämda egenskaperna som finns hos det anarkiska internationella systemet (William, 2008, s. 15-16). Stater anses vara de huvudsakliga aktörerna inom internationell politik och deras främsta intresse är överlevnad, vilket gör att de alltid kommer sträva efter mer makt än deras potentiella rivaler. På så sätt kan de maximera, om än inte garantera, deras framtida överlevnad (Waltz, 1979, s. 121). John H. Herz (1950, s. 157) förklarar att i strävan efter att garantera överlevnad skaffar sig stat A ett starkt försvar, då militär makt likställs med säkerhet. Det gör i sin tur att stat B blir osäker och kommer förbereda sig på liknande sätt. Den ena statens säkerhetsförsäkran är den andra staten säkerhetshot. Det genererar i en cirkel av maktspel och säkerhetssökande beteende vilket inom realismen benämns som *säkerhetsdilemmat*.

Det finns flera inflytelserika statsvetare som bidragit till att forma realismen (se till exempel Carr, 1964; Hobbes, 2004; Machiavelli, 1958). Morgenthau har dock gjort extra stort intryck genom sin avhandling *Politics Among Nations: the Struggle for Power and Peace* (1993) [1948] där han etablerar sex principer som kan användas för att rama in klassisk realism. Principerna

⁴ Det finns fler variationer inom den realistiska skolan än jag går igenom här, men då detta är en uppsats i Globala Studier och inte Internationella Relationer kommer jag att ge en mer övergripande redogörelse för den realistiska tanketraditionen.

betonar att politiken likt samhället överlag styrs av objektiva lagar vilka härstammar från den mänskliga naturen. Eftersom samhället styrs av objektiva lagar blir det möjligt att säga vad som är en sanning och vad som är en åsikt. Vidare understryks att stater styrs av maktintressen och att det viktigaste utrikespolitiska målet således är att bibehålla eller anskaffa politisk makt. Morgenthau diskuterar även att människans, och därför också staters, handlingar går att förklara rationellt. Att stater agerar rationellt innebär enligt John Mearsheimer (2009, s. 244), en annan mycket inflytelsefull realist, att stater är medvetna om den utomstående miljön och att de alltid strävar efter att maximera deras makt för att garantera överlevnad.

Inom realistisk teori anses kärnvapen kunna förhindra krig, samt vara en del av staters försvar (Karlsson, 2017, s. 335). Brodie var en framgångsrik amerikansk militärstrateg som ofta sägs ha format grunderna för teorin om kärnvapenavskräckning. I en artikel från 1959, *The Anatomy of Deterrence*, förklarar Brodie (1959, s. 174) att avskräckning i militär strategi handlar om att stat A genom hot med militära medel avskräcker stat B att göra något av politisk eller militär mening som stat A inte önskar att stat B genomför. Brodie (Ibid. s. 176) anser dock att den avskräckningsmetod som vi ser i och med kärnvapens utveckling skiljer sig från hur avskräckning har använts tidigare i historien. Kärnvapenavskräckning bygger på ett hot där en attack är en för mycket. Således är avskräckning endast effektiv så länge vi kan vara relativt säkra på att kärnvapen inte kommer att behöva användas överhuvudtaget. Kärnvapens avskräckning bygger således på att systemet ska vara perfekt samtidigt som det aldrig ska användas.

3.2 Ett genusperspektiv på kärnvapen

I *Ethics and Weapons of Mass Destruction: Religious and Secular Perspectives* reflekterar Cohn och Ruddick (2004) kring ett feministiskt perspektiv på massförstörelsevapen. De ställer sig kritiska till det politiskt och strategiskt dominerade sättet att prata om, och förstå, massförstörelsevapen på, liksom grundantagandena som den realistiska skolan vilar på (2004, s. 419). På liknande sätt kritiserar de avskräckning med kärnvapen som säkerhetsstrategi och menar att det bygger på en konstruktion. Cohn och Ruddick (Ibid., s. 420) argumenterar för att logiken i avskräckning förutsätter ”rationella aktörer” vilka delar en gemensam förståelse för vad som är rationellt oavsett aktörernas skilda kultur, historia eller individuella drag. Teorin förutsätter vidare att de rationella aktörerna på ett perfekt sätt ska uppfatta signaler som kommuniceras genom militära drag. Från Cohns och Ruddicks (Ibid.) perspektiv är det farligt att använda massförstörelsevapen som säkerhetsgaranti eftersom det skapar ett system som endast kan vara (relativt) säkert så länge parterna tolkar information på samma sätt och perfekt

rationalitet råder. Systemet legitimerar produktion och utplacering av massförstörelsevapen vilket möjliggör oavsiktlig eller avsiktlig användning av dem. J. Ann Tickner (1999, s. 47) påvisar också att teorin om stater rationella agerande i det anarkiska systemet är inspirerat av det egoistiska och självhjälpande beteendet som historiskt har kopplats ihop med maskulinitet och mäns beteende i det ekonomiska systemet. Stater, så som de beskrivs inom realistisk teori, är starka, självständiga, autonoma och självhjälpande. Egenskaperna är mycket lika den heroiska bilden av maskulinitet. Kritiken av kärnvapens avskräckande logik kan därför förstås som en kritik av realismens syn på stater och det internationella systemet i stort. Tickner (1999, s. 46-47) har till exempel kommenterat att de objektiva och universella lagar som Morgenthau säger styr människans och stater beteende i själva verket är baserade på en bild av människans natur som är präglad av vad som i västerländsk kultur kan beskrivas som maskulina erfarenheter och egenskaper.

Cohn har vidare gjort ett stort bidrag till forskning om genus och kärnvapen genom hennes välciterade artikel *Sex and Death In the Rational World of Defence Intellectuals* från 1987 där Cohn undersöker språket hos kärnvapenstrateger inom USA:s försvarselit. Cohn (Ibid.) menar att strategernas språk, vilket hon benämner som *teknologiskt språk*, är fyllt av sexuella metaforer och abstraktioner samt genuspräglade termer. Artikelns argument är att metaforer som likställer politisk och militär makt med sexuellt övertag och maskulinitet tenderar att forma och begränsa hur nationell säkerhet presenteras och förstås.

Cohn (1987, s. 706) menar vidare att det teknologiska språket hos försvarsexperterna förflyttar talaren från positionen av ett offer av ett kärnvapenkrig och placerar denne i rollen som aktör. Vad som är intressant är Cohns (Ibid. s. 708-709) egen upplevelse av att ju bättre hon blev på att tala det teknologiska språket, desto svårare blev det att uttrycka åsikter som handlade om till exempel hennes oro över kärnvapens humanitära konsekvenser; människan kunde inte längre vara referenspunkt. Subjektet i det teknologiska språket är istället vapnet själv vilket enligt Cohn (1987, s. 712) leder till att (1) det inte går att tala om människors död eftersom språket är designat för att tala om vapnet, (2) det blir legitimt att isolera den tekniska kunskapen från social och psykologisk moral, och (3) språket blir det enda rättfärdiga svaret på hur säkerhet åstadkommes.

Cohn et al. (2006) spinner vidare på denna insikt i deras rapport *The relevance of gender for eliminating Weapons of Mass Destruction*. De skriver att det som inte får diskuteras inom det teknologiska språket är det emotionella, konkreta och specifika, liksom mänskliga kroppar, deras sårbarhet, liv och subjektivitet. Allt detta kategoriseras som feminint vilket formar

säkerhets- och kärnvapendiskursen. På så sätt skapas det tystnad och frånvaro då vissa aspekter av kärnvapen hålls utanför diskussionen, eller helt ignoreras om de skulle komma in. Därför försämras vår förmåga att förstå helheten av kärnvapendiskussionen vilket begränsar möjliga utfall av beslut och förhandlingar rörande frågan (Cohn et al., 2006, s. 5).

3.3 Forskningslucka

Jag har nu redogjort för hur kärnvapens säkerhetspolitiska funktion kan förklaras ur ett realistiskt perspektiv, samt redogjort för kärnvapen utifrån ett genusperspektiv med fokus på hur idéer om genus legitimerar användning av massförstörelsevapen och stänger ute vissa perspektiv ur kärnvapendebatten. Jag kommer nu gå vidare och kort redogöra för hur uppsatsen fokus på den svenska debatten om ett tillträde till FN:s kärnvapenkonvention kompletterar tidigare forskning på området.

Emma Rosengren, doktorand i Internationella Relationer vid Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer vid Stockholms universitet, har själv genomfört forskning av den här typen i en svensk kontext (exempelvis Rosengren och Jonter, 2014; Rosengren, 2014). Rosengren (2014, s. 36) menar dock att trots att genusperspektivet har blivit vanligare och mer legitimt inom flera akademiska fält råder det fortfarande stor brist på forskning kring kopplingen mellan genus och kärnvapen – både i Sverige och internationellt. Främst anser Rosengren att det är en bristvara i de länder som har haft teknisk möjlighet och politisk vilja att skaffa kärnvapen, men som trots det har avstått, där Sverige utgör ett exempel.

Den forskningen som existerar om kärnvapen och genus i en svensk kontext är begränsad och har främst fokuserat på tiden runt 1950-talet när Sverige bedrev kärnvapenforskning och det fördes en debatt om Sverige skulle skaffa sig kärnvapen eller inte (se till exempel Rosengren 2014; Jonter och Rosengren 2014 eller Nilsson Hoadley 1989). Uppsatsen kompletterar således tidigare forskning om kärnvapen och genus i en svensk kontext dels eftersom analysen grundar sig på en mer nutida debatt, dels eftersom debatten som fördes mellan 2017-2019 inte handlar om huruvida Sverige ska skaffa sig kärnvapen eller inte utan istället fokuserar på hur Sverige ska förhålla sig till ett internationellt avtal som förbjuder kärnvapen.

4. Teori

Följande kapitel kommer redogöra för uppsatsens teoretiska ramverk. Avsnittet om poststrukturalism ger en förståelse för uppsatsens ontologiska och epistemologiska utgångspunkt och förståelse för språkets konstituerande funktion. Poststrukturalismen utgör således även grunden för hur jag tolkar mina tre analytiska begrepp: binära oppositioner, genus och säkerhet. Begreppen kommer tillsammans utgöra uppsatsens verktyg genom vilka jag ska synliggöra hur idéer om genus formar, begränsar och genomsyrar den svenska mediala debatten om kärnvapen.

4.1 Poststrukturalism

Poststrukturalism är en samling av sociala, politiska och filosofiska tankar som engagerar sig i, men samtidigt ifrågasätter, den strukturalistiska traditionen. Poststrukturalismen lägger stor vikt vid hur påståenden om ”världen”⁵ är beroende av viss typ av kunskap (Peoples och Vaughan-Williams, 2010, s. 63). Språkets roll står i centrum eftersom det anses utgöra ett tolkande och konstruerande verktyg för att få kunskap om, och erfarenhet av, ”världen”. Språket beskriver således inte en objektiv verklighet utan hjälper snarare oss att tolka ”verkligheten” (Bergström och Boréus, 2005, s. 22).

Ferdinand de Saussure var en schweizisk språkvetare vars arbete fokuserade på produktionen av mening. Hans arbete har varit centralt för poststrukturalismens förståelse av språk- och meningsproduktion (People och Vaughan-Williams, 2010, s. 63) och hans teori utvecklades senare av Jacques Derrida (1976) [1967]. Saussure menade att tecken bestod av två delar: dels tecknet signifikant, exempelvis ”stol”, dels dess betydelse, det vill säga idén om stolen som något du sitter på. Vidare argumenterar Saussure för att det inte finns någon inneboende koppling mellan ett teckens signifikant och dess betydelse. Betydelsen av tecknet ”stol” betyder således inte något av sig själv utan vi vet vad det är endast för att vi vet vad det inte är. En stol är inte ett bord, en fåtölj eller byrå (People och Vaughan-Williams, 2010, s. 64). Det centrala från Saussures (1986) [1916] förståelse är att betydelse av tecken beror av dess motsats till andra tecken i språkstrukturen.

Derridas (1976) [1967] utvecklade senare Saussures (1986) [1916] arbete genom att påvisa att mening inte är stabil på samma sätt som det uppfattas inom strukturalismen; mening är snarare

⁵ ”Världen” sätts inom citationstecken för att markera poststrukturalismens kritik mot att det skulle finnas en objektiv värld att tala om utanför den mänskliga tolkningen.

flyktigt, instabilt och beroende av tid och rum. Under avsnittet *4.2 Binära oppositioner* utvecklas Derridas teori om hur teckens inneboende instabilitet kan hanteras genom hierarkiska dikotomier (People och Vaughan-Williams 2010, s. 64).

Poststrukturalismens förståelse av språk visar hur det som förstås som objektivt och naturligt i själva verket är öppet för tolkning och omformulering. Språket skapar representationer av verkligheten genom att avpolitiserar vissa idéer, uppfattningar eller handlingar vilket resulterar i att vissa verklighetsbeskrivningar neutraliseras. Det poststrukturalistiska perspektivet kan således bidra till att synliggöra att ansatserna som underbygger argumentationen mot en svensk påskrift av FN:s kärnvapenkonvention inte är objektiva eller det enda sättet att förstå fenomenet på. Det öppnar i sin tur upp för en problematiserande diskussion om hur sättet att tala om kärnvapen släpper in vissa perspektiv, men får andra att upplevas som (o)möjliga eller irrationella.

Med poststrukturalismen som utgångspunkt kommer jag nu gå vidare och diskutera uppsatsens tre analytiska begrepp. Jag inleder med en redogörelse för binära oppositioner vilket senare i uppsatsen kommer användas för att synliggöra hur motståndarna indirekt skapar en bild av vilka handlingar som är förnuftiga och rationella i relation till en svensk påskrift av FN:s kärnvapenkonvention.

4.2 Binära oppositioner

Binära oppositioner är en uppdelning av tecken i motsatspar och utgör i många kulturer ett sätt för att organisera världen (Wilk och Cligget, 2007, s. 17). Derrida menar att västerländska samhällen använder binära oppositioner i försök att säkra mening hos tecken (People och Vaughan-Williams, 2010, s. 64). Exempel på binära oppositioner är:

Figur 1: Exempel på binära oppositioner

Man	Kvinna	Sanning	Fantasi
Maskulin	Feminin	Hård	Mjuk
Analys	Intuition	Realist	Idealist
Militär	Civil	Rationell	Irrationell
Tanke	Känsla	Objektiv	Subjektiv
Aktiv	Passiv	Eftertänksam	Impulsiv
Rationell	Irrationell	Offentlig	Privat
Styrka	Svaghet	Politisk	Personlig
Mod	Rädsla	Ordning	Kaos
Abstrakt	Konkret	Dominant	Underordnad
Pragmatisk	Naiv	Krig	Fred
Förnuftig	Oförnuftig		

Att identifieras med egenskaper från den vänstra sidan av ordparet innebär en fördel gentemot de eller det som identifieras med egenskaper från den högra. Att vara irrationell, naiv eller styras av intuition utgör enligt Cherly McEwan (2009, s. 123) ett normbrytande beteende, och kan också löpa högre risk att utgöra en fara och sprida rädsla, vilket således gör de/det till föremål för dominans. Termerna är dock relationella; det är endast genom exkludering av den sekundära termen som den första får sin privilegierade innebörd (People och Vaughan-Williams, 2010, s. 64).

Binära oppositioner är relevanta för forskning som utförs med ett genusperspektiv eftersom genus kan förstås som ett symbolsystem (en utvecklad diskussion om genusbegreppet finns under 4.3 *Genus*) där våra idéer om vad som är maskulint och feminint även influerar hur vi tänker om andra delar av samhället, inklusive politik, vapen och krig. Cohn et al. (2006, s.2) skriver att genom att titta på adjektiv som är associerade med maskulinitet (exempelvis styrka, rationell, eftertänksam och objektiv) respektive femininitet (svaghet, irrationell, impulsiv, passiv och subjektiv) kan följande insikter ges:

- (1) Egenskaperna utgör dikotomier,
- (2) Den maskulina delen av dikotomierna värderas högre än den feminina,
- (3) Innebörden av maskulinitet och femininitet definieras genom dess relation till sin motsats.

Således argumenterar Cohn et al. (2006, s. 2) utifrån Derridas (1976) [1967] ansats att tecknen är beroende av varandra för att få sin mening; maskulinitet kan inte existera utan kontrasten till femininitet. Författarna understryker vidare att genusedikotomier inte endast handlar om

mänskliga egenskaper utan även kan beröra till exempel kultur/natur, tanke/känsla, ordning/kaos och så vidare. Även om dessa par inte nödvändigtvis har någon koppling till manliga eller kvinnliga kroppar så menar författarna att inom västerländsk kultur kodas en del av paret som ”maskulin” och den andra som ”feminin”, samt att den maskulina värderas högre än den feminina. Cohn et al. (2006, s. 3) drar slutsatsen att:

The effect of this symbolic gender-coding is that any human action or endeavour, no matter how unrelated to biological maleness or femaleness, is perceived as more or less masculine or feminine – even if only at a subconscious level – and valued or devalued accordingly. In other words, ideas about gender not only shape how we perceive men and women; they shape how we see the world. And they have political effects (Cohn et al., 2006, s. 3).

Genom att i analysen notera binära oppositioner som motståndarna använder i sitt bemötande av förespråkarna så kommer jag kunna belysa dels hur debattörerna skapar en bild av vad som är genomförbart och inte, dels vilka tankar och värden som motståndarna vill distansera sig från och delegitimera. Vidare anser jag att det är passande att använda binära oppositioner som teori utifrån det material jag analyserar. Debattartiklar syftar till att övertyga läsaren om en viss tes och det är därför troligt att motståndarna vill markera hur deras förslag skiljer sig från förespråkarna. Tillsammans med genus som analytiskt verktyg (som presenteras nedan) kan teorin också synliggöra hur motståndarnas kontrasterande beskrivning av förespråkarna också är präglad av genushierarkier.

4.3 Genus

I linje med uppsatsen poststrukturalistiska utgångspunkt ses genus som socialt konstruerat och föränderligt. Tickner (1988, s. 431; 1997, s. 614) skriver att inom i stort sett all feministisk forskning förstås genus som socialt och kulturellt konstruerat; det förstås som ett symbolsystem med ett set av socialt och kulturellt konstruerade karaktärsdrag som associeras med maskulinitet respektive femininitet. I enlighet med detta skriver V. Spike Peterson (2010, s. 18) att genus kan förstås på två sätt: empiriskt och analytiskt. Att använda genus empiriskt betyder att genus görs till en variabel för att exempelvis undersöka hur män och kvinnor påverkas olika av olika politiska och ekonomiska beslut. Den analytiska kategorin syftar å andra sidan på “the signifying system of masculine-feminine differentiations that constitutes a governing code” (Peterson, 2010, s. 18). Eftersom uppsatsens syfte är att synliggöra hur genus formar, begränsar och genomsyrar kärnvapendiskussionen, snarare än till exempel hur kvinnor respektive män påverkas olika av kärnvapenkrig/kärnvapentester, kommer uppsatsen att fokusera på genus som analytisk kategori. Tickner (2001, s. 49) skriver också att genus som analytisk kategori bland annat kan användas för att undersöka hur stater legitimerar sitt säkerhetssökande beteende

genom användandet av hegemoniska maskuliniteter och hur det påverkar vår förståelse av säkerhet. Således kan genus som analytisk kategori också säga något om varför vissa säkerhetspolitiska handlingar, åsikter eller uttalanden beskrivs i termer av utopi, oförnuft och irrationalitet medan andra anses realistiska, förnuftiga och rationella. Peterson (2010, s. 409) skriver vidare att användning av genus som en analytisk kategori kan vara hjälpsamt när forskningens syfte är att förstå varför vissa uttalanden, handlingar eller åsikter upplevs naturliga och andra som omöjliga.

Som jag skrev under *4.2 Binära oppositioner* så tillskrivs maskulinitet respektive femininitet olika egenskaper. I västerländsk kultur tenderar maskulinitet associeras med till exempel rationalitet, makt och självständighet medan det feminina representerar dess motsats genom irrationalitet, svaghet och beroende. I genussystemets dikotomiserade karaktär värderas de maskulint kodade egenskaperna högre än de feminina vilket resulterar i att ju mer feminiserad en person, en åsikt, ett kulturellt uttryck eller handling är, desto troligare är det att nedvärderingen uppfattas som "naturlig". I diskussionen om kärnvapen innebär det här att det kan bli svårt att ta en "feminiserad" position i en fråga eller att uttrycka "feminina" åsikter och idéer (Cohn och Ruddick, 2004, s. 409). Genusdiskursens logik gör således att det känslolösa, det specifika och konkreta samt mänskliga kroppar och deras liv och subjektivitet inte får komma fram, alternativt ignoreras om det kommer upp till diskussion (Cohn, 1993, s. 231-232).

Med inspiration från Cohn (1993), Tickner (1988; 1997) och Peterson (2010) kommer uppsatsen förstå genus som ett symbolsystem och att genusdiskursen är en central organiserande diskurs även för andra diskurser (i mitt konkreta fall: kärnvapendiskursen). Således kommer jag argumentera för att genusdiskursen har betydelse för hur debattörer bemöter förespråkarna till ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention. Genus blir därmed inte endast ord och språk utan ett system av mening; ett sätt att tänka som formar hur vi upplever och förstår oss själva liksom andra samhällsfenomen. Jag vill även understryka att jag inte menar att genus är den enda organiserande diskursen utan menar likt Peterson (2010, s. 20) att även klass, etnicitet, sexualitet och geopolitik spelar roll. I uppsatsen är det trots detta endast genus som tas upp (se *1.4 Avgränsningar*).

Jag har nu redogjort för hur jag förstår och använder binära oppositioner och genus. Avslutningsvis kommer jag nu beskriva uppsatsens tillämpning av säkerhetsbegreppet.

4.4 Säkerhet

Mary Kaldor (2018, s. 26) skriver att säkerhet är ett mycket mångfacetterat begrepp som kan syfta på allt från trygghet, till en viss säkerhetsapparat, eller en speciell säkerhetsåtgärd (till exempel dörrlås, övervakning, poliser, väpnade styrkor eller kärnvapen). Likaså skriver Kaldor (Ibid.) att det råder skilda meningar om huruvida det är individ, stat eller det internationella systemet som ska skyddas, liksom vilken typ av hot som ska avfärdas (till exempel militära hot, miljöhot, sjukdom, fattigdom eller terrorism).

Historisk sett har säkerhetsbegreppet inom västerländsk kultur varit nära kopplat till militär styrka och dess beskyddande funktion för staten från utomstående hot (Tickner, 1997, s. 435; Williams, 2008, s. 105; Karlsson, 2017, s. 182). Inom den realistiska traditionen med staten som huvudsaklig aktör är säkerhet definierat i politiska och militära termer. Eftersom stater, med dess inneboende maktmaximerande beteende, sägs verka i ett anarkiskt system präglad av självhjälp är territoriell överlevnad central för realismen (Tickner, 2001, s. 38). Det gör att säkerhetspolitik i realistiska termer handlar om säkerhet från andra staters aggression. För att garantera sin säkerhet kan stater antingen gå med i allianser eller fokusera på att stärka sin militära kapacitet (Karlsson, 2017, s. 33).

Kritiska säkerhetsstudier utgör en motreaktion på det traditionella statscentrerade säkerhetsbegreppet, och feministiska säkerhetsstudier kan ses som en underkategori till kritiska säkerhetsstudier. Tickner (1997, s. 435) menar att den traditionella definitionen av säkerhet är ofullständig. Feministiska säkerhetsstudier vill se ett breddat och multidimensionellt säkerhetsbegrepp som inkluderar all form av våld; fysiskt, psykiskt, strukturellt och ekologiskt (Tickner, 1997, s. 624). Det feministiska säkerhetsbegreppet beskrivs ofta som ett *bottom-up-approach* eftersom de till skillnad från den traditionella skolan använder individen som säkerhetens referenspunkt (Tickner, 2001, s. 48).

Det är viktigt att understryka att det inom fältet finns flera olika feministiska perspektiv. Till exempel fokuserar liberal feminism ofta på representationen av kvinnor inom internationell politik (Williams, 2008, s. 105). Eftersom uppsatsen inte ställer frågor likt ”vart är kvinnorna i den internationella kärnvapendiskussionen?” är liberal feminism inte min utgångspunkt när jag skriver om feministisk säkerhet. Istället tar jag, likt Tickner (1997; 2001), en mer kritisk ansats eftersom jag vill belysa genus som en social konstruktion och ett symbolsystem med materiella konsekvenser, vilket går ihop med den kritiska eller poststrukturalistiska feminismen (Williams, 2008, s. 106).

Jag har nu redogjort hur mitt teoretiska ramverk, med poststrukturalismens förståelse av språk som grund, kommer utgöras av teorier om binära oppositioner, genus och säkerhet. Binära oppositioner och genus kommer visa hur beskrivningen av förespråkarna inte är neutral och objektiv utan genomsyras av idéer om femininitet och maskulinitet. Säkerhetsbegreppet kompletterar dessa verktyg då det kan säga något om hur dessa genuspräglade beskrivningar begränsar och formar debatten genom att negligera vissa perspektiv på kärnvapen och säkerhet och premiera andra. Jag kommer nu gå vidare till att beskriva uppsatsen metodologiska ramverk.

5. Metod och Material

I följande avsnitt redogör jag för uppsatsens metodval och analysunderlag. Först motiverar jag valet av kvalitativ innehållsanalys som övergripande metod för att sedan diskutera metodens utmaningar och hur jag hanterade dem. Jag går sedan vidare till att redogöra för hur jag har valt artiklar samt diskuterar urvalet. Avslutningsvis beskriver jag hur *Iterative Categorization* (*Iterativ kategorisering*) används för att utföra analysen.

5.1 Metodval

Uppsatsens syfte är att synliggöra hur idéer om genus formar, begränsar och genomsyrar den publika mediala debatten om kärnvapen i Sverige. Det har gjorts genom att undersöka hur motståndarna bemöter förespråkarna av ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention i debattartiklar och ledare i svensk tryckt press⁶. Eftersom jag ämnade genomföra en subjektiv tolkning av materialet för att hitta underliggande, latent budskap och mönster passade det väl att genomföra en kritisk textanalys. Enligt Peter Esaiasson, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson, Ann Towns och Lena Wängnerud (2017, s. 214) syftar kritisk textanalys till att synliggöra maktrelationer som förmedlas genom text. Mer specifikt valde jag att utgå från kvalitativ innehållsanalys eftersom metoden enligt Göran Bergström och Kristina Boréus (2005, s. 45, 84) är användbar för att analysera makt, liksom för att finna teman, kategorier och mönster i större texter, exempelvis debattartiklar. Metoden är således motiverad utifrån dels syfte, dels material.

Kvalitativ innehållsanalys rör sig inom den hermeneutiska forskningstraditionen (Gilje och Grimen, 2009, s. 173) eftersom metoden förutsätter tolkning av texter. Bergström och Boréus (2005, s. 145) menar att det är viktigt att vara medveten om vilken tolkningsstrategi som används. Jag genomförde en mottagarbaserad tolkning (Ibid.) av materialet snarare än en användarbaserad eftersom jag var mer intresserad av latent mönster som avsändaren inte nödvändigtvis själv var medveten om.

I och med att mitt material består av argumenterande texter i form av debattartiklar och ledare vill jag klargöra varför jag inte valde att använda en argumentationsanalys. Enligt Bergström och Boréus (2005, s. 89) är argumentationsanalys effektivt för att skapa en överblick över en debatt samt för att bedöma kvalitén på ett argument. Jag valde dock att utgå från kvalitativ

⁶ För en vidare diskussion om definitionen ”svensk tryckt press”, se 5.4 *Material*.

innehållsanalys då jag menar att en argumentationsanalys hade passat bättre om uppsatsens huvudsakliga syfte var att studera och jämföra *argument* från förespråkare och motståndare till ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention. Då uppsatsen vill synliggöra hur maktrelationer i form av genus begränsar, formar och genomsyrar debatten önskade jag använda en metod som på ett mer öppet sätt kunde söka efter större teman och kategorier istället för att bryta ner motståndarnas argument och värdera dess hållbarhet eller relevans (Bergström och Boréus, 2005, s. 91).

5.2 Validitet och reliabilitet

Att kvalitativ textanalys förutsätter forskarens egna tolkningar kan skapa ett reliabilitetsproblem kopplat till intersubjektivitet – det vill säga, huruvida det är möjligt för olika forskare att komma fram till samma resultat om undersökningen genomförs på samma sätt igen. För att bemöta kritiken kan det hävdas att kravet på intersubjektivitet inte kan vara lika högt på en kvalitativ textanalys då metoden avfärdar idén om ett neutralt observationsspråk (Bergström och Boréus, 2005, s. 35). Därför menar jag att intersubjektivitet inte alltid är eftersträvansvärt i kvalitativa undersökningar. Trots att intersubjektivitet inom vissa forskningstraditioner inte anses uppnåeligt bör dock forskningen utmärkas av transparens och välgrundad argumentation (Ibid, s. 36). För att sträva efter transparens, men utan syftet att nå intersubjektivitet, har jag varit noggrann vid den teoretiska genomgången för att läsaren ska veta från vilka perspektiv jag genomfört studien. Jag har också valt att använda citat från debattartiklarna och ledarna i min analys för att presentera min tolkning av texterna. Slutligen har jag genomgående strävat efter att vara tydlig i hur urvalet av material och källor har gjorts.

En annan kritik som kan riktas mot kvalitativ forskning är att dess resultat inte går att generalisera. Även om kvalitativ forskning inte kan generalisera stickprov mot en större population så kan kvalitativ forskning ”generalisera” på andra sätt. Exempelvis kan kvalitativ forskning ägna sig åt så kallad analytisk generalisering vilket betyder att resultatet relateras till allmänna teoretiska ramverk och begrepp snarare än andra människor, situationer eller tider (Ahrne och Svensson, 2015, s. 27; Bryman, 2008, s. 369). Jag har i min analys strävat efter just det: att relatera uppsatsens resultat till större teoretiska samband och visa hur resultatet stämmer överens med, eller motsätter sig, teorier och tidigare forskning på ämnet.

Joey Sprague (2016, s. 111) har också riktat kritik mot kvalitativ forskning då hon menar att målet med kvalitativ forskning är att vara så trogen sitt material som möjligt och att kvalitativa forskare låter datan tala till dem för att hitta vissa mönster eller teman. Detta kräver enligt Sprague (Ibid) en epistemologi som förutsätter att svaren finns i datan själv och att forskaren i

själva verket arbetar med att minimera dennes subjektivitet. Således argumenterar Sprague för att de epistemologiska antagandena hos kvalitativ forskning bygger på liknande ansatser som inom positivismen med tillhörande objektivitetsideal. Utifrån min uppsats håller jag inte med Sprague i hennes kritik. Då mitt syfte handlat om att *synliggöra* hur idéer om genus formar, begränsar och genomsyrar kärnvapendebatten har jag inte gjort anspråk på att närma mig materialet från en ”neutral” ståndpunkt. Dessutom har jag gjort mig själv, mitt intresse liksom erfarenhet av ämnet tydligt under 5.3 *Subjektivitet*. På så vis menar jag att kvalitativ forskning på många sätt skiljer sig från positivismens antaganden om möjligheten att nå objektiv kunskap. Istället är jag fullt medveten om att jag som forskare, mina erfarenheter och min bakgrund har inflytande över resultatet jag får. Jag kommer nu gå över till att diskutera just detta.

5.3 Subjektivitet

I sitt bidrag till boken *Feminist Methodologies for International Relation* skriver Tickner (2006, s. 27-28) om vikten av att synliggöra de subjektiva elementen i en analys. Personliga erfarenheter kan i själva verket förstås som en tillgång för feministisk forskning, och många inom traditionen beskriver i deras texter hur de blev motiverade att genomföra projektet ifråga. Subjektivitet kan inom samhällsforskning kritiseras för att försämra studiens objektivitet, men Tickner (Ibid) menar att erkännandet av ens egen position i forskningsprojektet är bättre än att göra anspråk på en, enligt henne, falsk objektivitet.

Mitt förhållande till uppsatsens ämne har framför allt påverkats av två aspekter: min utbildning och mina erfarenheter från engagemang inom civilsamhället. Som student i Globala Studier har jag fått studera olika samhällsfenomen utifrån flera kritiska perspektiv. Aspekter av makt och rättvisa har ständigt varit närvarande i undervisningen vilket lett till ett tankemönster som bygger på att ifrågasätta varför saker och ting ser ut på ett visst sätt. Genom fokus på kvalitativa undersökningsmetoder framför kvantitativa har även mina ontologiska och epistemologiska antagande påverkats åt det mer konstruktivistiska hållet. Det är inte otänkbart att en student med en annan teoretisk bakgrund skulle kunna komma fram till andra slutsatser än jag gjort i uppsatsen.

Vidare är jag övertygad om att mitt engagemang inom organisationer som Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF), Svenska Freds och Svenska FN-förbundet har påverkat min personliga inställning till FN:s kärnvapenkonvention. De tre organisationerna har alla lobbats för att Sverige ska skriva under FN:s kärnvapenkonvention och det har inom föreningarna pågått en problematiserad diskussion om varför vissa handlingsalternativ beskrivs som de enda möjliga. Det var det som fick mig intresserad av ämnet från första början

och jag har således ett problematiserande och kritiskt förhållningssätt till konventionen. För uppsatsens syfte kan min bakgrund vara gynnsam eftersom syftet bygger på vissa kritiska antaganden om språk, genushierarkier och dess konstituerande funktion. Det är dock viktigt att läsaren av uppsatsen förstår vilka teoretiska antaganden uppsatsen bygger på för att på ett rättvist sätt kunna diskutera och kritiskt värdera uppsatsens resultat.

Jag har nu redogjort för de mer övergripande metodologiska förutsättningarna och utgångspunkterna för uppsatsen. Jag kommer nu gå vidare till att konkretisera hur jag valt ut mitt material och hur jag genomfört analysen med hjälp av *Iterative Categorization*.

5.4 Material

För att studera hur den svenska mediala debatten begränsas, formas och genomsyras av idéer om genus kommer jag att analysera debattartiklar och ledare som argumenterar mot ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention från totalt 15 svenska tidningar (för vidare diskussion om avgränsningar av materialet se *1.4 Avgränsningar*.) Gällande valet av tidningar ämnade jag i början av forskningsprocessen avgränsa mig mot de större rikstäckande tidningarna Aftonbladet, Expressen och Dagens Nyheter eftersom jag förmodade att underlaget skulle vara tillräckligt stort för att kunna genomföra min analys. Jag insåg tidigt att det var en felbedömning och bestämde mig istället för att bredda mitt urval och utgå från Göteborgs Universitets Mediearkiv. Vid sökningen via mediearkivet markerade jag kategorin ”svensk tryckt press” där jag inkluderade storstadspress, prioriterad landsortspress, landsortspress, stadsdelspress och tidskrifter. Jag avgränsade sökningen till artiklar från juni 2017 - augusti 2019 och sökte på orden ”kärnvapenkonvention OR kärnvapenförbud”. Det genererade 1428 artiklar från totalt 30 tidningar. För att sälla bland resultatet och endast få fram det som var relevant för uppsatsens syfte gjorde jag avgränsningar i tre steg:

1. Sektion: endast artiklar märkta med debatt/opinion/ledare undersöktes vidare.
2. Rubriker: då uppsatsens frågeställning handlar om hur motståndarna bemöter förespråkarna av ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention sorterades rubriker som på ett uppenbart sätt argumenterade för en svensk påskrift bort⁷.

⁷ Exempel på rubriker som ”på ett uppenbart sätt argumenterade för en svensk påskrift”: ”Nu kan FN:s kärnvapenförbud skrivas på – gör det!” (Ag et al., 20/9 2017); ”Sverige måste skriva på mot kärnvapen” (Ali et al., 25/4 2019) och; ”Dags att skriva under FN:s kärnvapenförbud” (Schori, 23/7 2019).

3. Innehåll: Endast artiklar som argumenterade mot ett svenskt tillträde samt hade ett övergripande fokus på just kärnvapenkonventionen togs med. Jag gjorde även en sista sortering på antalet ord där artiklar under 250 ord⁸ sorterades bort.

Sållningen resulterade i 48 artiklar enligt följande fördelning⁹:

Figur 2: Fördelning av artiklar

Tidning	Antal artiklar	Politisk inriktning ¹⁰
Dagens Nyheter	4	Oberoende liberal
Aftonbladet	4	Socialdemokratisk
Expressen	6	Liberal
Svenska Dagbladet	7	Obunden moderat
Göteborgs-Posten	1	Liberal
Sydsvenskan	1	Oberoende liberal
Gotlands Allehanda	1	Moderat
Borås Tidning	1	Moderat
Blekinge läns Tidning	5	Liberal
Uppsala Nya Tidning	1	Liberal
Nerikes Allehanda	1	Liberal
Smålandsposten	5	Moderat
Nyheterna Östra Småland	1	Socialdemokratisk
Nya Wermlands-Tidning	5	Moderat
Barometern	5	Moderat

Med en bred sökning likt denna blev materialet mer representativt eftersom fler debattörer fick komma till tals. Det underlättade också min analys eftersom ett bredare material gjorde det möjligt att uppfatta vilka beskrivningar eller kommentarer om förespråkarna eller deras argument som var mer förekommande. Det gav mig en tanke om vilka kategorier och teman som bör prioriteras i analysen och i vilken ordning de ska presenteras. Ett större underlag kan

⁸ Jag valde att sätta gränsen vid 250 ord eftersom artiklar under 250 ord till stor del utgjordes av insändare och inlägg från privatpersoner snarare än direkta debattartiklar/ledare.

⁹ Från ovanstående lista kan noteras att det framför allt är högerorienterade tidningar som utgör underlag i uppsatsen. Det är inte ett aktivt val från min sida utan ett resultat av den sållning som genomfördes. I det första sökresultatet fanns tidningar som till exempel DagensETC och Dala-Demokraten, med en mer socialdemokratisk inriktning, men majoriteten av dessa tidningar hade inte publicerat någon ledare eller debattartikel som argumentera mot en svensk påskrift samt var över 250 ord.

¹⁰ Samtlig information om tidningarnas politiska tillhörighet är tagen från www.ne.se.

också ge uppsatsens slutsatser mer tyngd i jämförelse med om jag endast tittat på ett begränsat antal tidningar.

5.5 Analytiskt tillvägagångssätt

För att koda och analysera mina 48 artiklar använde jag *Iterative categorization*, inspirerad av Joanne Neale (2016), vilket är en systematisk teknik som passar för flera olika kvalitativa metoder, däribland innehållsanalys. I uppsatsen gav *Iterativ categorization* möjlighet att finna kategorier och teman som visade hur motståndarna bemötte förespråkarna samtidigt som det skapade en god struktur i analysen. Jag gjorde en induktiv kodning eftersom jag ville närma mig texten mer fritt och inte låsa min tolkning vid redan definierade teman då det skulle öka risken för att missa teman som inte går att definiera från tidigare forskning. Det innebär att mitt analyschema kom att skapas under analysens gång vilket jag redogör för nedan.

I enlighet med Neale (2016, s. 1098) delade jag upp innehållsanalysen i två delar: en deskriptiv (kodning) och en tolkande del. Vid kodning av materialet började jag med att namnge samtliga artiklar enligt systemet:

Dagens Nyheter: DN01, DN02, DN03, DN_n

Svenska Dagbladet: SvD01, SvD02, SvD03, SVD_n¹¹

Då uppsatsens frågeställning handlar om hur motståndarna bemöter förespråkarna av ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention läste jag materialet och markerade stycken och citat där motståndarna kommenterar på förespråkarnas argument eller förespråkarna själva. Jag läste sedan de markerade styckena igen och summerade det huvudsakliga budskapet för varje markerat stycke (Neale, 2016, s. 1101) och noterade det tillsammans med artikelns kod (exempelvis ”det är naivt att tro att kärnvapenkonventionen kan leda till nedrustning (DN03)”). Jag fortsatte processen på samma sätt tills alla markerade stycken var kodade. Nästa steg i processen var att sortera liknande koder i grupper (Neale, 2016, s. 1102). När grupperingen av koderna var genomförd hade jag funnit 12 grupper för hur motståndarna talade om förespråkarna eller deras argument enligt följande:

¹¹ Jag vill tydliggöra att artiklarna *inte* kommer att presenteras med sina koder i 6.Resultat och analys. Jag redogör endast för det i det här avsnittet för att visa hur arbetsprocessen sett ut.

Figur 3: Grupperingar

Oförnuftig
Oansvarig
Naiv
Känslostyrd
Utopisk
Orealistisk
Farlig
Samarbetar med diktaturer
Motsägelsefullt
Har inget mandat att uttala sig i diskussionen
Aktivism
Verkningslöst

Dessa grupperingar låg sedan till grund för det andra steget i innehållsanalysen vilket Neale (2016, s. 1103) kallar den tolkande delen. Det övergripande syftet var att identifiera mönster, associationer, koncept och narrativ i materialet samt analysera hur resultatet stärkte och/eller kompletterade tidigare forskning och teori som arbetet tar avstamp i. I syfte att finna övergripande teman började jag med att arbeta om mina identifierade grupper och titta efter vilka poänger och teman som upprepar sig mellan grupperna samt hur dessa grupper kan kategoriseras i övergripande kategorier. Det resulterar i tre teman enligt följande:

Figur 4: Teman

Säkerhetshot
Utopi
Dumdristig

Baserat på mina identifierade teman applicerade jag mitt teoretiska ramverk för att analysera materialet (Neale, 2016, s 1103). Poststrukturalistisk perspektiv på språk var ständigt närvarande under analysen, vilket också motiverade att söka efter binära oppositioner för att se hur debattörerna skapade gränser för vad som är (o)möjligt, vilka typer av åsikter de distanserade sig från och vilka egenskaper som de tillskrev sig själva i kontrast till förespråkarna. Dikotomierna kom sedan att relateras till genushierarkier. De identifierade temana analyserades också med utgångspunkt i motståndarnas antaganden om säkerhet

eftersom uppsatsen argumenterar för att bilden av säkerhet är präglad av idéer om maskulinitet och femininitet.

Jag har nu redogjort för innehållsanalys som övergripande metod, diskuterat mitt primärmaterial samt beskrivit hur jag med inspiration från Neale (2016) använt *Iterative Categorization* för att utföra analysen. Jag kommer nu gå vidare till att presentera uppsatsens resultat och analys parallellt, för att sedan avsluta med att sammanfatta arbetets slutsatser.

6. Resultat och analys

Resultat och analys kommer att presenteras parallellt och organiseras utifrån de identifierade temana som presenterades i 5.5 *Analytiskt tillvägagångssätt*. Citat kommer att vara en central del av resultatet för att ge en transparent bild av hur jag har tolkat materialet. Kortare analyskommentarer efter citaten kommer att guida läsaren genom analysen för att sedan i slutet av varje avsnitt föra en mer djupgående diskussion för att applicera teorier och relatera resultatet till tidigare forskning. I sista avsnittet kommer jag föra en mer utförlig diskussion som knyter ihop analysens olika avsnitt. Första avsnittet illustrerar hur förespråkarna beskrivs som ett säkerhetshot, andra delen diskuterar förespråkarna som utopiska och verklighetsfrånvända, och tredje och avslutande avsnittet synliggör hur förespråkarna beskrivs som dumdristiga.

6.1 Ett säkerhetshot

I följande avsnitt illustrerar jag hur motståndarna beskriver förespråkarnas åsikt som ett säkerhetshot. För att synliggöra hur idéer om genus formar, begränsar och genomsyrar den mediala diskussionen om kärnvapen kommer jag att föra en diskussion om motståndarnas antaganden om säkerhet då det kommer visa hur motståndarnas förståelse för staten och människan i själva verket inte är neutral utan beroende av idéer om maskulinitet och femininitet. Jag inleder dock med att kartlägga hur förespråkarna beskrivs som ett säkerhetshot.

Vissa författare argumenterar för att Sverige genom att skriva på konventionen tar en risk och att beslutet inte skulle gynna landets säkerhet:

Det gör den svenska linjen under Socialdemokraterna inte bara naiv utan även i sin naivitet farlig. Wallströms naivitet gör nämligen de hänsynslösa regimer som struntar i internationell lag och rätt ännu farligare. Därmed ökar riskerna för oss alla. En ogenomtänkt svensk linje är i detta fall ansvarslös. (Högmark, 30/8 2017)

Inget land som har kärnvapen röstade för FN-konventionen. Inte heller Finland eller våra baltiska grannar röstade för. De inser nämligen att konventionen undergräver vår säkerhet. Wallströms politik är destabiliserande. (Gudmundson, 80/8 2017)

Citaten visar att det bara finns ett beslut som skulle gynna säkerheten, vilket enligt dessa författare är att inte skriva på. Naiviteten som skulle präglade beslutet om en svensk påskrift anses farlig och andra länder har redan insett faran i ett sådant beslut.

Andra debattörer menar att det är farligt att skriva på kärnvapenkonventionen eftersom det hotar Sveriges försvarspolitiska samarbeten:

Wallströms politik, som lett till det konstaterande som Nato framfört om risken för minskat samarbete, hotar däremot den svenska säkerheten och äventyrar Sveriges internationella försvarssamarbeten. Genom att ensidigt vilja bryta lojalitet och politiskt samarbete med Nato och våra grannar till förmån för att underlätta för vissa regimer att ensamma förfoga över kärnvapen är det Wallström som bär ansvaret, men lägger skulden på andra. (Hökmark, 7/1 2018)

Här dras således paralleller mellan Sveriges säkerhet och samarbeten med Nato. Istället för att stärka den egna säkerheten skulle en svensk påskrift istället gynna Sveriges ”fiender”. Förespråkarna anklagas också för att inte prioritera ”våra verkliga intressen”:

Världen blir knappast tryggare och fredligare i ett läge där endast Nordkorea och Ryssland har kärnvapen. Det vore en bisarrt dum handling att frivilligt avväpna sig själv. Miljörörelser, vänsterrörelser, fredsrörelser eller vad de nu vill kalla sig har dock alltid hellre – medvetet eller omedvetet – gått diktaturers ärenden än att sätta våra egna verkliga intressen främst. (Storgårds, 23/11 2017)

Den enda som skulle vinna på ett svenskt godkännande av kärnvapenförbudet, och att Sverige därmed fjärrar sig från våra vänligt sinnade grannländer, är Vladimir Putin. Och han kommer att ha kvar sina kärnvapen oavsett, var så säker på det. (Gustafsson, 4/12 2018)

Trots motståndarnas återkommande påstående om hur förespråkarna utgör ett säkerhetshot förs ingen uttalad diskussion om vad säkerhet är utan det antas av debattörerna vara allmänt förstått. Enligt Kaldor (2018, s. 26) är säkerhet ett mångfacetterat begrepp och det kan råda skilda meningar om vem som ska vara säker, vad som ses som ett hot och vad som kan garantera säkerhet. Detta relaterar till poststrukturalismens perspektiv på språk som föränderligt, flyktigt och ständigt i behov av att säkras (People och Vaughan-Williams, 2010, s. 64). Jag kommer nu därför föra en diskussion om vad debattörerna menar med säkerhet för att förstå varför förespråkarnas ansats, enligt motståndarna, kan förstås som destabiliserande. Jag gör detta för att sedan i ett nästa steg kunna argumentera för hur idéer om genus formar, begränsar och genomsyrar debatten.

Först vill jag synliggöra vad debattörerna anser är hotet. Ur debattörernas synvinkel är det diktaturer, främst Ryssland och Nordkorea, som utgör ett hot. Därför är det enligt dessa debattörer motiverat att demokratiska stater balanserar skurkstaternas makt:

Dessa regimer [Ryssland], som kanske är allra minst lämpade att inneha massförstörelsevapen, kommer aldrig att avskaffa dem. Därför är det dessvärre nödvändigt att även ett antal demokratiska länder har samma förmåga. (Thorén och Widman, 21/10 2017)

Att anta att stater som Ryssland och Nordkorea är aggressiva och maktsökande av sin natur går att koppla till den realistiska skolans syn på säkerhet. Stater anses då maktsökande på grund av sin inneboende vilja att överleva i ett anarkiskt system (Waltz, 1977, s. 121). De demokratiska staternas kärnvapen (militär styrka) är det som kan skydda från andra staters aggressiva beteende (Tickner, 1997, s. 435; Williams, 2008, s. 105).

Flertal debattörer anser vidare att hotet mot Sveriges säkerhet kan hanteras genom försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten:

Hela den svenska försvarsplaneringen baseras på att vi får militärt stöd av Nato - läs kärnvapenmakterna USA och Storbritannien - i händelse av en väpnad konflikt. (Tunström, 22/1 2018)

I en tid av ökad oro kan ett undertecknande äventyra Sveriges relationer med viktiga samarbetspartners och därmed ytterst riskera rikets säkerhet. (Jacobsson Gjörtlér och Wallmark, 15/1 2018)

Citaten likställer ökad säkerhet med ageranden som stärker eller upprätthåller svenska försvarssamarbeten. Det kan tolkas anspela på realistisk teori eftersom stater enligt den realistiska skolan kan maximera sin chans att överlevna i ett anarkiskt system antingen genom militär styrka eller genom att skapa allianser med andra stater (Karlsson, 2017, s. 33).

Vidare argumenterar vissa motståndare också för att kärnvapens existens kan vara ett sätt för att skapa fred och säkerhet:

Det är inte FN som har varit garanten för fred i världen utan det är terrorbalansen med kärnvapen som räddat oss från ett tredje världskrig mellan Väst och Öst [...]. Vetskapen att Sverige backats upp av amerikanska atombomber har varit avskräckande. Så även i dag och i framtiden. (Storgårds, 23/11 2017)

Det enda som avskräcker en aggressiv stat från att använda mänsklighetens värsta vapen är hotet om att själv utsättas för dem. Glöm EU - det är vetskapen om att varje attack skulle besvaras med kärnvapen som har hållit Europa i fred sedan andra världskriget. (Expressen, 7/2 2018)

Även om man kan sympatisera med denna nollvision utifrån det moraliskt problematiska med kärnvapens potentiella destruktivitet, fyller de dock en viktig roll just på grund av detta. [...] Kärnvapen bidrar till stabilitet och minskad krigsrisk just på grund av den avskräckande och hämmande effekt de har. (Hermansson, 19/6 2017)

Om kärnvapen anses kunna skapa fred genom sin avskräckande effekt kan således handlingar som hotar kärnvapens existens också anses hota freden. Det kan förklara varför förespråkarnas

åsikter beskrivs som säkerhetshot. När författarna refererar till kärnvapens avskräckande effekt är det realismens avskräckningsteori (Brodie, 1959, s. 174) som de baserar sina argument på.

För att sammanfatta motståndarnas antaganden om säkerhet går det att se att det främst är vissa staters kärnvapen (diktaturers) som utgör ett hot mot Sveriges säkerhet. Hotet kan hanteras genom att demokratiska stater (till exempel kärnvapenstater inom Nato) balanserar upp diktaturers kärnvapen. Till följd av kärnvapens destruktivitet utgör de en säkerhetsgaranti eftersom ingen rationell aktör skulle använda kärnvapen med vetskapen om att staten själv kommer utsättas för en liknande attack. Utifrån dessa premisser kan således förespråkarnas position om ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention utgöra ett hot mot Sveriges säkerhet dels eftersom konventionen inte accepterar kärnvapen i avskräckande syfte (UNODA2, u.å.), dels eftersom en påskrift enligt debattörerna skulle kunna skada Sveriges relation till militäralliansen Nato och dess kärnvapenparaply.

Som jag nämnde tidigare så kan debattörernas argument om kärnvapen som fredsskapande och stabiliserande kopplas till teorin om avskräckning (Brodie, 1957, s. 174). Cohn och Ruddick (2004, s. 420) har kritiserat teorin för att förutsätta att samtliga aktörer agerar rationellt utifrån fullständig information, liksom att rationalitet är detsamma för alla oavsett historisk kontext, kulturella skillnader eller aktörers subjektivitet. Tickner (1999, s. 47) har på liknande sätt påpekat att rationalitet inom realistisk teori är konstant och alltid betyder att stater agerar självhjälpande och är egoistiska, autonoma och maktmaximerande. Detta är egenskaper som Tickner (Ibid.) menar har anmärkningsvärt mycket gemensamt med egenskaper hos den ekonomiska människan som historiskt sett associerats med maskulinitet och mäns beteende i det ekonomiska systemet. Tickners (Ibid) kritik handlar således om hur den realistiska förståelsen av säkerhet anses bygga på en objektiv beskrivning av människan och statens beteende när det egentligen – enligt Tickner (Ibid) – finns en aspekt av makt i relation till genus som påverkar vad som upplevs som objektivt. Det vill säga, att realismens objektivitet i själva verket är beroende av en idealiserad bild av maskulinitet.

Tickners (1999) diskussion är relevant för uppsatsens syfte då den kan indikera hur debattörernas beskrivning och bemötande av förespråkarna som ett säkerhetshot kan förstås i termer av genus. För att förespråkarna ska kunna beskrivas som ett hot mot Sveriges säkerhet krävs vissa antaganden om konceptet *säkerhet*. Som min analys har visat anspelar debattörernas förståelse för konceptet säkerhet på realistisk teori, och Tickners kritik av realismen kan således synliggöra hur idéer om genus – i det här fallet hur stater anses agera på ett sätt som historiskt

går att koppla till idén om maskulinitet – formar, begränsar och genomsyrar debatten. Benämningen av förespråkarna som ett hot mot Sveriges säkerhet blir ett sätt att avfärda argumentens relevans. Ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention förs i en säkerhetspolitisk kontext, och att då beskriva förespråkarna som ett hot mot det värde som politiska beslut inom fältet i själva verket ska öka bidrar till att stänga ute vissa tankar, idéer och aspekter av kärnvapen (Cohn et al. 2006, s. 5).

Jag har nu argumenterat för att debattörernas grundläggande förståelse av konceptet säkerhet har en realistisk prägel vilken förklarar idéer om maskulinitet i objektivitet. För att ytterligare förstå hur den svenska mediala diskussionen om kärnvapen formas, begränsas och genomsyras av idéer om genus kommer jag nu gå vidare till att diskutera två andra teman för hur förespråkarnas bemöts: utopi och dumdristig. Med förståelsen för debattörernas bild av säkerhet som grund kommer följande avsnitt ge en bild av hur idéer om genus legitimerar vissa slutsatser men utesluter andra.

6.2 Utopiskt

Följande avsnitt beskriver hur förespråkarna för en svensk underskrift av FN:s kärnvapenkonvention bemöts som utopiska och verklighetsfrånvända. I slutet av avsnittet diskuterar jag hur bemötandet kan förstås som en teknik för att kontrollera vad som är realistiskt genomförbart och inte.

Vissa motståndare argumenterar för att det är utopiskt att tro att kärnvapen kan avskaffas:

Att kärnvapen är farligt har världen begripit åtminstone sedan Hiroshima. Det betyder inte att utopin om att avskaffa dem slår in i första taget. (Jonsson, 15/6 2017)

Det finns ett internationellt nedrustningsavtal, icke spridningsavtalet NPT. Det är realistiskt och användbart i strävan att minska antalet kärnvapen i världen. FN-konventionen som ICAN lobbar för är utopisk och hotar dessutom att försvaga NPT. (Expressen, 7/10 2017)

Dessa motståndare säger således att det är utopiskt att tro att kärnvapen kan försvinna liksom att kärnvapenkonventionen i sig är utopisk.

Andra poängterar att det också är utopiskt att tro att Kina, Ryssland eller Nordkorea skulle nedrusta:

'En värld fri från kärnvapen är möjlig', skriver Wallström. Men det är den inte. Så länge det finns auktoritära stater som Ryssland, Kina och Nordkorea är nedrustning blott en naiv dröm. Då behöver västvärlden vara rustad för att bjuda diktaturerna motstånd - med

faktiska militära resurser, inte bara vackra ord. Kim Jong-un bryr sig inte om vad Margot Wallström tycker. (Kärkkäinen, 1/9 2017)

Citaten skapar en verklighet där det finns onda och goda kärnvapenstater. Det konstanta hotet från de onda diktaturernas kärnvapen motiverar enligt dessa debattörer varför en kärnvapenfri värld är omöjligt.

Vidare menar vissa motståndare att konventionen är utopisk på grund av hur världen är beskaffad:

Man kan tycka att det moraliskt är riktigt med en nollvision gällande kärnvapen på grund av deras destruktivitet, men det är i någon bemärkelse lika utopiskt som att drömma om en värld utan vapen eller arméer. Det vore kanske trevligt, men kommer aldrig att ske. De kommer alltid att behövas - på grund av hur människan som sådan är beskaffad. (Nya Wermlands-Tidningen, 30/1 2019)

Rysslands diktator Vladimir Putin eller Kinas diktator Xi Jinping har inga planer på att avveckla sina kärnvapen - och så länge Ryssland, Kina och Nordkorea har kärnvapen kommer länder som USA, Storbritannien och Frankrike - tack och lov - att ha kvar sina. Så ser världen ut. (Gustafsson, 4/12 2018)

Dessa debattörer gör således anspråk på att, genom en objektiv beskrivning av världen sett till hur människan är skapad liksom hur stater agerar, kunna säga vad som är möjligt och inte. Debattörernas beskrivning av förespråkarna som utopiska går således att koppla till deras syn på vad säkerhet är, hur det anskaffas och vad som hotar den (se 6.1 *Säkerhetshot*).

På liknande tema beskriver andra debattörer förespråkarnas ansats som ogrundad i verkligheten:

Det är lätt att förstå att Vänsterpartiet, pacifister och de mest nitiska Nato-motståndare inom Socialdemokraterna kan landa i att förespråka ett kärnvapenförbud, men det är i grunden en verklighetsfrånvänd hållning. (Adaktusson och Oscarsson, 19/6 2019)

Argumenten för att skriva på FN:s kärnvapenkonvention är således enligt debattörerna baserade på idealism snarare än grundade i verkligheten. Ett beslut som grundar sig på verklighetens premisser är istället att inte skriva på.

Förespråkarnas ansats är också verklighetsfrånvänd eftersom den går emot Sveriges försvarspolitik:

Ett problem i relationen till både USA och Nato är att utrikesminister Margot Wallström (S) driver en linje som varken går ihop med försvarspolitiken eller med verkligheten. Hon vill skriva på den konvention om kärnvapenförbud som har tagits fram inom FN:s ram. Ingen Natomedlem och ingen annan i Norden är intresserad. USA, men även till exempel Frankrike och Tyskland, har varnat för att det svenska partnerskapet med Nato är i riskzonen. (Jacobsson Gjørtler och Wallmark, 15/1 2018)

Ett kärnvapenförbud är helt orealistiskt och skulle bara skada Sveriges mödosamt upparbetade försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten med andra länder (Nya Wermlands-Tidningen, 13/7 2019)

Att prioritera andra värden över Sveriges militära samarbeten i syfte att skapa en säkrare värld är således enligt debattörerna orealistiskt och verklighetsfrånvänt.

Motståndarnas retorik om förespråkarna som verklighetsfrånvända och utopiska bör förstås som något mer än ett uttryck för en annorlunda tolkning. Istället bör det förstås som ett försök att underminera, diskreditera och förneka förespråkarnas världsbild; ett försök att kontrollera narrativet och äga rätten att definiera vad som är genomförbar inom den försvars- och säkerhetspolitiska arenan. Acheson (2018, s. 248; 2019, s. 79) menar att det är en vanlig patriarkal teknik att beskriva idéer, handlingar eller alternativ som utopiska och irrationella i syfte att kontrollera vad som är rationellt och viktigt. Enligt poststrukturalistisk teori finns det ingen objektiv ”verklighet” utan språket används för att tolka verkligheten, och kan också verka för att avpolitiserar och neutralisera vissa representationer av verkligheten (Bergström och Boréus, 2005, s. 22). Genom att benämna förespråkarna som utopiska eller verklighetsfrånvända sätter det gränser för vad som är materiellt och politiskt möjligt att genomföra, samtidigt som det får en destabiliserande effekt och förnekar de upplevelser/erfarenheter och idéer som förespråkarnas argument vilar på. Det är ett sätt att säga ’dina känslor och tankar är baserade på en verklighet som inte finns’. Vad som istället bekräftas och reproduceras när motståndarna talar om förespråkarna som utopiska är motståndarnas egen bild av verkligheten där stater är egoistiska, självhjälpande och alltid kommer agera för att maximera sin militära makt i syfte att garantera överlevnad i ett anarkiskt system (Williams, 2008, s. 15; Waltz 1979, s. 121; Morgenthau, 1993 [1948]). I en realistisk beskrivning av verkligheten kommer nedrustning alltid upplevas som omöjlig och irrationell eftersom det ständigt kommer finnas stater som vill upprusta och återuppta kärnvapens förstörande kapacitet. Det är dock viktigt att påpeka att nedrustning endast är utopiskt så länge andra stater ständigt antas antagonistiska. Som jag skrev i diskussionen om förespråkarna som ett säkerhetshot (6.1) understryker feministisk kritik mot realistisk teori att de objektiva, universella lagar om människans natur och verklighetens beskaffenhet, som realismen grundar sin teori om det internationella systemet på, egentligen inte är objektiva utan djupt präglade av genus (Tickner, 1999, s. 45-47).

För att slutföra analysen kommer jag nu gå vidare och diskutera hur förespråkarna beskrivs i termer av oförnuft, naivitet och ansvarslöshet. Jag kommer också ta upp hur debattörerna använder sig av försvarsminister Peter Hultqvist och före detta utrikesminister Margot

Wallström för att ytterligare förstärka skiljelinjen mellan sina egna åsikter och förespråkarnas. Analysen kommer sedan avslutas med en sammanfattande diskussion om hur motståndarnas beskrivning av förespråkarna kan förstås i termer av genus samt vad det betyder för den publika mediala diskussionen om kärnvapen i Sverige.

6.3 Dumdristik

En del debattörer poängterar att det förnuftiga beslutet måste vara att inte skriva på kärnvapenkonventionen:

Nu när även flera tunga expertmyndigheter, likt regeringens egen utredare, avråder från att underteckna FN:s kärnvapenförbud måste regeringen och Socialdemokraterna ta sitt förnuft till fånga och säga nej till utrikesminister Margot Wallströms pacifism. (Gustafsson, 30/4 2019)

Förespråkarnas förslag blir således oförnuftiga i kontrast till motståndarnas förnuftiga hållning.

Vidare anser debattörerna att regeringen bör agera eftertänksamt och inte skriva på konventionen:

Förhoppningsvis inser regeringen också det dumdristiga i att deklamera krav om kärnvapenförbud. (Nya Wermlands-Tidningen, 30/4 2019)

Att yrka för en påskrift av kärnvapenförbudet kopplas också av vissa skribenter till dåligt omdöme:

Sverige hade annars det dåliga omdömet att för två år sedan rösta för konventionen i FN, men fick därefter utså en massiv kritik från organisationer och myndigheter som, till skillnad från de naiva och idealistiska fredshetsarna på utrikesdepartementet, förstår sig på säkerhetspolitik. (Nya Wermlands-Tidning, 13/7 2019)

Att inte skriva på kärnvapenkonventionen visar således på gott omdöme och en förståelse för säkerhetspolitik. Dessa tre exempel anspelar alla på logik och förnuft och beskriver förespråkarnas ansats som fränkopplad från detta.

Förespråkarnas vilja att skriva på kärnvapenkonventionen visar enligt andra debattörer också på en naiv inställning till försvars- och säkerhetspolitik eftersom det finns stater som aldrig kommer följa konventionen:

Miljöpartiet och andra motståndare är för naiva för att inse är att skurkstater och diktaturer är de enda som kommer att behålla sina kärnvapen. Världen blir knappast tryggare och fredligare i ett läge där endast Nordkorea och Ryssland har kärnvapen. (Storgårds, 23/11 2017)

Det vore naivt att tro att Vladimir Putins Ryssland, mullorna i Iran eller Nordkoreas Kim Jong Un skulle fästa någon vikt vid ett internationellt kärnvapenförbud och det skulle

vara mycket farligt och ansvarslost om västvärlden ensidigt avvecklade sina kärnvapen. (Adaktusson och Oscarsson, 19/6 2019)

Nordkorea, Ryssland och Iran är enligt motståndarna stater som aldrig skulle följa ett internationellt avtal och det vore därför farligt om övriga kärnvapenstater följde konventionen och rustade ner. Att tro att ovan nämnda stater skulle rusta ner är således godtroget medan förståelsen för att dessa stater inte är samarbetsvilliga och endast vill maximera sin militära makt är en mer realistisk och genomtänkt slutsats.

En del motståndare försöker också definiera vad som är ansvarsfull respektive oansvarig försvars- och säkerhetspolitik. Till exempel tycker Karin Enström och Hans Wallmark (26/8 2017) att en svensk påskrift är djupt oansvarig:

Att Sverige [...] skulle ansluta sig till en konvention, som innebär en risk för våra viktigaste försvarspolitiska samarbeten och som därigenom starkt skulle begränsa vår säkerhetspolitiska handlingsfrihet, vore djupt oansvarigt. (Enström och Wallmark, 26/8 2017)

Här likställs en svensk påskrift av FN:s kärnvapenkonvention med minskat säkerhetspolitiskt utrymme vilket klassas som en djupt oansvarig handling. Detta ställs i kontrast till att inte skriva på konventionen vilket enligt skribenterna således utgör det ansvarsfulla beslutet.

Andra debattörer drar också paralleller till att Stefan Löfven måste agera ansvarsfullt och hantera de ministrar som yrkar för en svensk påskrift:

Det vilar ett tungt ansvar på Stefan Löfven att ta itu med vice statsminister Isabella Lövin och utrikesminister Margot Wallströms naiva syn ifall den nu inte råkar även vara hans egen. (Jacobsson Gjørtler och Wallmark, 15/1 2018)

Stefan Löfven behöver se till att hans ministrar rättar in sig i ledet och tygla UD:s ständiga utbrytningsförsök (Expressen, 15/1 2018)

Löfven måste också ”sätta ner foten”:

När det gäller den så viktiga säkerhetspolitiken har Sverige inte råd att skicka olika signaler [...]. Löfven måste sätta ned foten ordentligt, och företrädesvis då på den realistiska sidan där hans försvarsminister står. (Nya Wermlands-Tidningen, 12/1 2018)

Eftersom åsikten att skriva på FN:s kärnvapenkonvention enligt motståndarna är oförnuftig, dumdristig, naiv och oansvarig motiverar det att statsministern måste ”ta itu” med förespråkarna inom Regeringskansliet, och framför allt inom Utrikesdepartementet.

Förespråkarna beskrivs således i termer av oförnuft, naivitet och ansvarslöshet vilket gör att motståndarnas egen ståndpunkt uppfattas som förnuftig, realistisk och ansvarsfull. Kontrasterna mellan förespråkarna och motståndarna förstärks genom att debattörerna ställer dåvarande

utrikesminister Margot Wallström och försvarsminister Peter Hultqvist mot varandra. Wallström, som personifierar förespråkarna till följd av hennes positiva inställning till FN:s kärnvapenkonvention (Wallström, 30/8 2017), beskrivs bland annat som naiv:

'En värld fri från kärnvapen är möjlig' skriver Wallström. Men det är den inte. Så länge det finns auktoritära stater som Ryssland, Kina och Nordkorea är nedrustning blott en naiv dröm. Då behöver västvärlden vara rustad för att bjuda diktaturerna motstånd - med faktiska militära resurser, inte bara vackra ord. Kim Jong-un bryr sig inte om vad Margot Wallström tycker. (Kärkkäinen, 1/9 2017)

Wallström beskrivs också som idealistisk:

Utrikesminister Margot Wallström (S) verkar leva i sin egen lilla idealistiska drömvärld. Det hotar nu grunderna i den svenska försvars- och säkerhetspolitiken. Därför måste det nu sättas ett effektivt stopp för planerna på att Sverige skall underteckna en FN-konvention om ett globalt kärnvapenförbud. (Nya Wermlands-Tidningen, 6/9 2017)

Vidare beskrivs hon som verklighetsfrånvärd:

Den linje Wallström driver saknar förankring i verkligheten. Anledningen att fler kärnvapenstater tillkommit – bland annat Nordkorea – är att dessa länder inte förhåller sig till internationell rätt och internationell konventioner. (Högmark, 30/8 2017)

Motståndarna själva porträtterar sin egen hållning genom Hultqvist som är motsatsen till Wallström. Hultqvist är till exempel enligt vissa debattörer pragmatisk snarare än idealistisk:

Idealisten Wallström och den socialdemokratiska tilltron till FN ställs här mot pragmatikern Hultqvist och Sveriges säkerhetsintressen. (Söderström, 2/9 2017)

Enligt ledarskribenter på DN (12/1 2018) är Hultqvists analys, till skillnad från Wallströms, verklighetsbaserad:

Splittringen mellan Hultqvist och Wallström speglar den som existerar i det socialdemokratiska partiet. Där finns en mer verklighetsbaserad del och en som tror att det blir fred på jorden bara Sverige får sitta i FN:s säkerhetsråd. (DN, 14/1 2018)

Andra skribenter anser att Hultqvist också står för den seriösa säkerhets- och försvarspolitikerna:

För Hultqvist är det viktigt att behålla och fördjupa samarbetet med försvarsalliansen Nato i allmänhet och med Förenta Staterna i synnerhet. För Wallström är det betydligt viktigare att i någon sorts Palmenostalgiskt skimmer framställa Sverige som en moralisk stormakt. (Nya Wermlands-Tidningen, 12/1 2018)

Jag har nu synliggjort hur förespråkarna beskrivs i termer av oförnuft, naivitet och ansvarslöshet. Jag kommer nu gå vidare och föra en sammanfattande diskussion om hur det kan förstås i termer av genus och hur det påverkar den publika mediala diskussionen om kärnvapen i Sverige.

Utifrån uppsatsens poststrukturalistiska ansats beror teckens mening av dess motsats till andra tecken i språkstrukturen. Meningen hos tecken är flyktig och i försök att säkra meningen kan tecken ställas mot sin motsats genom binära oppositioner (Poepke och Vaughan-Williams, 2010, s. 64). I uppsatsens kontext betyder det att beskrivningar som dumdristig, naiv och ansvarslös inte betyder något förrän det sätts mot sin motpart. Den kontrasterande beskrivningen av Wallström och Hultqvist kan således utgöra ett exempel på hur motståndarna försöker skapa en bild av att naivitet i sammanhanget är likställt med att yrka för en svensk påskrift, och pragmatism med att argumentera mot. Således skapas förtroende för motståndarnas åsikt samtidigt som förespråkarnas yrkande för kärnvapens humanitära och miljömässiga konsekvenser (se 2. *Debatten för och mot ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention*) fördummas. Acheson (2019, s. 78) har visat hur retoriken som används av motståndare till kärnvapenkonventionen kan förstås i termer av genus eftersom förespråkarna feminiseras då de beskrivs vara utopiska, oförnuftiga, naiva och ansvarslösa. Binära oppositioner likt förnuft/oförnuft, pragmatisk/idealistisk och realistisk/naiv et cetera. är präglade av idéer om genus snarare än jämlika termer. Den vänstra termen speglar maskulinitet och den högra femininitet, och tecknen värderas därefter (Cohn et al. 2006, s. 3).

Utifrån uppsatsens förståelse av genus som ett symbolsystem (se 4.3 *Genus*) där det traditionellt maskulina värderas över det feminina är det inte förvånande att motståndarna väljer att beskriva förespråkarna i feminina ordalag då det är ett effektivt sätt att nedvärdera och underminera deras åsikter då det skapar associationer till något som behöver hjälpas, hanteras och kontrolleras. McEwan (2009, s. 123) påpekar till exempel att det är ofördelaktigt att bli beskriven i feminina termer eftersom det anses normbrytande och därför löper större risk att utgöra ett hot. Handlingar, personer eller ting som beskrivs i feminina ordalag likt naivitet, dumdristighet, oförnuft et cetera blir således föremål för dominans och kontroll. Motståndarnas beskrivning av hur Stefan Löfven måste "sätta ner foten" (Nya Wermlands-Tidningen, 12/1 2018) och "tygla UD:s ständiga utbrytarförsök" (Expressen, 15/1 2018) kan utgöra ett exempel på hur kontroll och dominans upplevs motiverat eftersom åsikterna beskrivs i feminina ordalag.

Motståndarna kan således tolkas använda binära oppositioner för att feminisera förespråkarna i syfte att försvaga deras ansats. Vad som också sker när förespråkarna feminiseras är att motståndarnas egna argument privilegieras. Detta till följd av att termer som pragmatisk/naivitet är relationella (Poepke och Vaughan-Williams, 2010, s. 64) vilket betyder att pragmatismen, som motståndarna identifierar sig med (Söderström, 2/9 2017), endast blir överordnad genom att nedvärdera det motsatta: naivitet (Poepke och Vaughan-Williams, 2010,

s. 64). Motståndarnas nedvärdering av feminint associerade egenskaper, som naivitet och oförnuft, och upphöjande av maskulint associerade egenskaper, som realism och pragmatism, stärker Cohn et al. (2006, s. 2) ansats att feminina och maskulina egenskaper utgör dikotomier. Vidare stärker det Cohn et al. argument att maskulina beskrivningar uppfattas som mer fördelaktiga än feminina, samt att innebörden av genuspräglade beskrivningar definieras genom relationen till dess motsats. Att beskriva åsikter, handlingar eller fenomen i feminina och maskulina ordalag leder enligt Cohn et al. (Ibid) till att fenomenet ifråga uppfattas som mer eller mindre feminint/maskulint, och även att de värderas därefter.

Eftersom uppsatsen syfte är att synliggöra hur idéer om genus formar, begränsar och genomsyrar den mediala diskussionen om kärnvapen är det relevant att fråga sig vilka värden och åsikter som mer konkret feminiseras, och därmed nedvärderas. Tidigare forskning från Cohn et al. (2006, s. 5) antyder att det som inte respekteras inom kärnvapendiskursen, eftersom det klassas som feminint, är argumentation som tar upp det emotionella, det konkreta och människors liv, kroppar, sårbarhet samt subjektivitet. Analysen av uppsatsens material går i linje med författarnas reflektioner eftersom det som feminiseras i den svenska mediala diskussionen är argument som anspelar på kärnvapens konsekvenser för miljön (Börjesson, Nilsson och Larsson, 11/7 2019; Ag et al. 20/9 2017) samt människors liv och hälsa (Schori, 27/12 2019; Fihn, 16/7 2019). Förespråkarnas argument riktar uppmärksamhet mot den humanitära katastrof som skulle bli resultatet av en kärnvapenattack (Gunnarsson och Svenning, 19/6 2019), samt präglas av en tro på staters politiska vilja för nedrustning. Vad som av motståndarna beskrivs i termer av pragmatism, realism och ansvarsfullhet är istället fokuset på Sveriges militära försvar (Expressen02, 29/8 2017; Gustafsson, 17/1 2018), våra militära samarbeten med militäralliansen Nato (Thorén och Widman, 21/10 2017; Adaktusson och Oscarsson, 19/6 2019) samt kärnvapens militärstrategiska vinster på grund av dess avskräckande effekt (Nordlund, 18/1 2019). Således finns det en tydlig skillnad i fokus mellan det som av motståndarna nedvärderas, och det som premieras, vilket kan förstås i termer av genus. Värdena som förespråkarna tar upp, vilka motståndarna avfärdar som naiva, är värden som fokuserar på det civila framför det militära, det konkreta framför det abstrakta, det fredliga framför det antagonistiska. Förespråkarnas argument till varför Sverige ska skriva på FN:s kärnvapenkonvention lyfter nedrustning och människors säkerhet som viktiga värden framför upprustning och statens säkerhet.

Idéer om genus har således inte bara betydelse för *hur* förespråkarna nedvärderas, utan kan också förklara *varför* de nedvärderas. På grund av förespråkarnas fokus på feminina värden

framför maskulina anses inte deras åsikter överhuvudtaget vara lämpade att ingå i försvars- och säkerhetspolitiska debatter i allmänhet, och kärnvapendebatten i synnerhet. Genom att förstå genus som ett symbolsystem och som en central organiserande diskurs blir det således tydligt hur vissa typer av åsikter, handlingar och aspekter av kärnvapen inte anses legitima eller realistiska. För den svenska mediala debatten om kärnvapen betyder det att åsikter inte diskuteras på ett jämlikt sätt. Istället för att bemöta förespråkarnas argument som ett uttryck för en annan typ av åsikt så feminiserar motståndarna förespråkarna genom att anklaga dem för att bedriva en idealistisk, utopisk och naiv politik som skulle kunna utgöra ett säkerhetshot mot Sverige. Eftersom argumenten avfärdas, ignoreras och delegitimeras skapas begränsningar för vad som är möjligt och realistiskt i arbetet med kärnvapenedrustning, med fördel för de mer traditionella förståelserna av staters natur, säkerhet och synen på militär styrka. Således kan uppsatsens analys av hur förespråkarna till ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention bemöts av motståndarna utgöra ett talande exempel på hur idéer om genus formar, begränsar och genomsyrar den mediala debatten om kärnvapen.

7. Sammanfattande slutsatser

Uppsatsen stärker förståelsen av hur idéer om genus formar, begränsar och genomsyrar den svenska debatten om kärnvapen genom att synliggöra hur förespråkarna till ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention beskrivs som ett säkerhetshot och benämns som utopiska, oförnuftiga, oansvarsfulla och naiva. Uppsatsens resultat illustrerar vidare hur dessa beskrivningar inte är neutrala utan präglade av idéer om genus. Att tala om förespråkarna som ett säkerhetshot bygger på en förståelse av säkerhetsbegreppet vilken förutsätter en idé om statens och människans natur som är beroende av en idealiserad bild av maskulinitet. Därtill, genom att benämna förespråkarna som utopiska, oförnuftiga, oansvarsfulla och naiva sker två saker: dels använder motståndarna feminint associerade egenskaper för att nedvärdera och underminera förespråkarna, dels sätts gränser för vad som är realistisk, förnuftig, ansvarsfulla och pragmatisk säkerhetspolitik där feminina värden som fokuserar på det civila, det konkreta, det emotionella delegitimeras och avfärdas.

Slutsatserna för uppsatsen bidrar till det större forskningsfält som visar på kopplingen mellan genus och hur vi förstår försvars- och säkerhetspolitik i allmänhet och kärnvapen i synnerhet. Resultatet stärker tidigare forskning som visar att feminina värden som det emotionella, konkreta och människors liv och dess subjektivitet inte anses höra hemma inom den försvars- och säkerhetspolitiska diskursen, liksom att detta i sin tur skapar tystnad och frånvaro från vissa perspektiv av kärnvapen. På en strukturell nivå kan denna begränsning få konsekvenser för synen på nedrustning och icke-spridning av kärnvapen i stort. Uppsatsens genusanalys av det svenska mediala motståndet mot ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention kan således öppna upp för en diskussion om varför vissa perspektiv på kärnvapen avfärdas, och i en större kontext ses som ett försök att bredda perspektiven och således öka möjligheterna för nedrustning och icke-spridning.

8. Förslag på framtida forskning

Uppsatsen har synliggjort hur idéer om genus formar, begränsar och genomsyrar den mediala diskussionen om ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention. Det är dock viktigt att poängtera att studien inte kan generaliseras eller säga någonting om huruvida debattörerna medvetet använder genushierarkier för att nedvärdera och delegitimera förespråkarna till ett svenskt tillträde till FN:s kärnvapenkonvention. Studien skulle kunnat breddas på flera olika sätt vilket möjliggör för ett flertal infallsvinklar på ämnet. Till exempel skulle en liknande analys kunna genomföras på andra tidningar. Likaså hade materialet kunnat utgöras av regeringens egna uttalanden ifråga för att kunna diskutera hur idéer om genus får konsekvenser för politiska beslut relaterade till nedrustning. Det hade också varit passande att genomföra en liknande analys och addera ett postkolonialt perspektiv för att se hur genus och rasism samverkar för att feminisera och nedvärdera vissa typer av politiska handlingar.

Slutligen möjliggör ämnet också för olika typer av jämförande studier. Dels hade det varit intressant att se om förespråkarna på samma sätt som motståndarna använder idéer om genus för att delegitimera och underminera sin motståndare, dels hade en jämförande studie kunnat genomföras genom att titta på svenska tidningar i kontrast till något annat lands media. Tyskland utgör här ett bra exempel för en sådan analys. Tyskland är medlem i Nato och är en del av Nato's *nuclear sharing*¹² strategi då landet tillåter amerikanska kärnvapen på tysk mark. I och med en diskussion om huruvida Tyskland ska köpa upp ett antal amerikanska F-18 jetflygplan har också en debatt om Tysklands deltagande i *nuclear sharing* tagit vid. Debatten kretar kring om Tyskland ska fortsätta tillåta amerikanska kärnvapen på tysk mark och ifall stationering av kärnvapen i Europa verkligen ökar säkerheten (Grüll & Brzozowski, 6/5 2020; Mützenish, 15/5 2020; Sprenger, 11/5 2020). Belgien skulle kunna utgöra ett annat bra exempel eftersom landet i början av 2020 förde en debatt om amerikanska kärnvapen på belgisk mark, samt debatterade ett eventuellt belgiskt tillträde till TPNW (Galindo, 17/1 2020; Stone, 17/1 2020).

¹² *Nuclear Sharing* är ett koncept inom Nato's kärnvapenavskräckning där amerikanska kärnvapen stationeras i ett medlemsland utan kärnvapen. Länder som tillåter stationeringen får till viss del inflytande över Nato's kärnvapenstrategi, liksom ansvar vid en eventuell kärnvapendetonering (Street, 2018, s. 2).

9. Litteraturlista

9.1 Primärmaterial¹³

- *Adaktusson, L. & Oscarsson, M. (2019, 19/6). Vi i KD säger nej till kärnvapenförbud. *Aftonbladet*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/op1XLj/vi-i-kd-sager-nej-till-karnvapenforbudet>
- *Ask, B. & Wallmark, H. (2019, 20/7). Säg nej till avtalet – för rikets säkerhet, Löfven. *Aftonbladet*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/zGVEXq/sag-nej-till-avtalet--for-rikets-sakerhet-lofven>
- *Björkenwall, R. & Ungerson, J. (2017, 15/9). Skriv inte på kravet om kärnvapenförbud. *Nyheterna Östra Småland*. Hämtad 2020-05-15¹⁴
- Borås Tidning. (2019, 13/7). Klokt att rata förbudet av kärnvapen. *Borås Tidning*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.bt.se/ledare/klokt-att-rata-karnvapenforbud/>
- Bäckström, D., Lundgren, K. & Lööf, A. (2017, 30/8). Sverige bör inte skriva under avtal om kärnvapen. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.svd.se/sverige-bor-inte-skriva-under-avtal-om-karnvapen>
- *Bring, O. & Salander, H. (2017, 11/10). FN-avtalet kan äventyra vår säkerhet. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.svd.se/fn-avtalet-kan-aventyra-var-sakerhet>
- Dagens Nyheter. (2017, 8/11). Sverige behöver både Patriot och Nato. *Dagens Nyheter*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.dn.se/ledare/sverige-behover-bade-patriot-och-nato/>
- *Dagens Nyheter. (2018, 14/1). Sverige oförsvarliga motsägelser. *Dagens Nyheter*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.dn.se/ledare/sveriges-oforsvarliga-motsagelser/>
- Damm, S. & Oscarsson, M. (2017, 31/8). Svårt att ta Wallströms solospelande på allvar. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.svd.se/kd-svart-att-ta-wallstroms-solospelande-pa-allvar>
- Enström, K. & Wallmark, H. (2017, 1/9). Skriv inte på ett tandlöst kärnvapenförbud. *Göteborgs-Posten*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.gp.se/debatt/skriv-inte-p%C3%A5-ett-tandl%C3%B6st-k%C3%A4rnvapenf%C3%B6rbud-1.4590598>
- *Enström, K. & Wallmark, H. (2017, 26/8). Inga länder med kärnvapen stöder initiativet. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.svd.se/inga-lander-med-karnvapen-stoder-initiativet>
- Expressen. (2017, 6/10). Låt inte Nobelpriset bli draghjälp åt Wallström. *Expressen*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.expressen.se/ledare/lat-inte-nobelpriset-bli-draghjalp-at-wallstrom-/>
- *Expressen. (2017, 29/8). Margot Wallström är naiv om kärnvapen. *Expressen*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.expressen.se/ledare/margot-wallstrom-ar-naiv-om-karnvapen/>

¹³ De tidningsartiklar som är markerade med * är citerade i uppsatsens analys.

¹⁴ Det går inte att finna en länk till artikeln eftersom tidningen lades ner 2019. Dock finns artikeln tillgänglig via Göteborgs Universitets Mediearkiv.

Expressen. (2018, 14/1). Rödgrön röra inom säkerhetspolitiken. *Expressen*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.expressen.se/ledare/rodgron-rora-inom-sakerhetspolitiken/>

Expressen. (2018, 7/2). Wallströms plakatpolitik fel svar på kärnvapenhotet. *Expressen*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.expressen.se/ledare/wallstroms-plakatpolitik-fel-svar-pa-karnvapenhot-/>

Expressen. (2019, 29/4). Lyssna på ÖB och fimpa FN:s kärnvapenförbud. *Expressen*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.expressen.se/ledare/lyssna-pa-ob-och-fimpa-fns-karnvapenforbud/>

Gudmundson, P. (2017, 30/8). En annan värld är oroväckande möjlig. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.svd.se/en-annan-varld-ar-orovackande-mojlig>

*Gustafsson, A. (2018, 17/1). Det vore en present till Putin, SD. *Blekinge Läns Tidning*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.blt.se/ledare/det-vore-en-present-till-putin-sd/>

Gustafsson, A. (2018, 4/12). Farlig plakatpolitik, Magnus Manhammar. *Blekinge Läns Tidning*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.blt.se/ledare/farlig-plakatpolitik-magnus-manhammar/>

*Gustafsson, A. (2019, 22/1). Rikets säkerhet måste gå före plakatpolitik. *Blekinge läns tidning*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.blt.se/ledare/rikets-sakerhet-maste-ga-fore-plakatpolitik/>

Gustafsson, A. (2019, 29/1). Försvarspolitik i de rosa drömmarnas värld. *Blekinge Läns Tidning*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.blt.se/ledare/forsvarspolitik-i-de-rosa-drommarnas-varld/>

Gustafsson, A. (2019, 30/4). Wallströms pacifism hotar Sveriges säkerhet. *Blekinge Läns Tidning*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.blt.se/ledare/wallstroms-pacifism-hotar-sveriges-sakerhet/>

Hermansson, T. (2017, 19/6). Kärnvapenedrustning 2.0. *Barometern*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.barometern.se/ledare/karnvapenrustning-2-0/?stopredirect>

Hermansson, T. (2019, 30/4). Lyss på Försvaret, Margot Wallström. *Smålandsposten*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.smp.se/ledare/lyss-pa-forsvaret-margot-wallstrom/>

*Hultman, F. (2019, 4/6). FN:s kärnvapenförbud är kontraproduktivt. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.svd.se/om/fns-konvention-om-karnvapenforbud>

Högmark, G. (2017, 30/8). Nordkorea visar att Wallström är fel ute. *Aftonbladet*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/KwjJo/nordkorea-visar-att-wallstrom-ar-fel-ute>

*Hökmark, G. (2018, 7/1). Hotet kommer inte från Nato, Wallström. *Uppsala Nya Tidning*. Hämtad 2020-05-15 från <https://unt.se/asikt/debatt/hotet-kommer-inte-fran-nato-wallstrom-4863748.aspx>

Johansson, G. (2017, 15/6). Ryssland borde väcka drömmaren. *Dagens Nyheter*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.dn.se/ledare/signerat/gunnar-jonsson-ryssland-borde-vacka-drommaren/>

*Jacobsson Gjörtler, J. & Wallmark, H. (2018, 15/1). Ett undertecknande kan ytters riskera rikets säkerhet. *Dagens Nyheter*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.dn.se/debatt/repliker/ett-undertecknande-kan-ytterst-riskera-rikets-sakerhet/>

*Kärkkäinen, C. (2017, 1/9). Nedrustning en farlig dröm. *Smålandsposten*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.smp.se/ledare/nedrustning-en-farlig-drom/>

Kärkkäinen, C. (2019, 30/1). Nederlag för UD. *Smålandsposten*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.smp.se/ledare/nederlag-for-ud/>

*Nordlund, L. (2019, 18/1). Wallströms plakatpolitik sätter vår säkerhet på spel. *Expressen*. Hämtad 2020-05-15 från https://www.expressen.se/ledare/linda-nordlund/wallstroms-plakatpolitik-satter-var-sakerhet-pa-spel/?fbclid=IwAR2dxjKVRZdvM2J1vDoXzBSY68uvnaG_EfHzntSLXMIjaL8soxohdLrjea4

Nya Wermlands-Tidningen. (2017, 6/9). Kärnvapen kan inte önskas bort. *Nya Wermlands-Tidningen*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.nwt.se/2017/09/06/karnvapen-kan-inte-onskas-bort/>

Nya Wermlands-Tidningen. (2018, 12/1). Det är Wallström som hotar. *Nya Wermlands-Tidningen*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.nwt.se/tulo-forward?code=nwt&state=https://www.nwt.se/2018/01/12/det-ar-wallstrom-som-hotar/>

Nya Wermlands-Tidningen. (2019, 13/7). Nej till skadlig plakatpolitik. *Nya Wermlands-Tidningen*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.nwt.se/2019/07/13/nej-till-skadlig-plakatpolitik/>

*Nya Wermlands-Tidning. (2019, 30/1). Farlig kärnvapenutopi. *Nya Wermlands-Tidningen*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.nwt.se/2019/01/30/farlig-karnvapenutopi/>

Nya Wermlands-Tidningen. (2019, 30/4). Tala klarspråk om säkerheten. *Nya Wermlands-Tidningen*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.nwt.se/2019/05/01/tala-klarsprak-om-sakerheten/>

Storgårds, S. (2017, 23/11). Wallströms visioner farliga för freden. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.svd.se/sten-storgards-wallstroms-visioner-farliga-for-freden>

Sydsvenskan. (2019, 30/4). Ett farväl till kärnvapen är inte fullt så enkelt. *Sydsvenskan*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.sydsvenskan.se/2019-04-29/ett-farval-till-karnvapen-ar-inte-fullt-sa-enkelt>

Persson, M. (2019, 9/9). UD och idealismen. *Smålandsposten*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.smp.se/ledare/ud-och-idealismen/>

Sidenvall, J. (2018, 16/1). Prövade relationer. *Smålandsposten*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.smp.se/ledare/provade-relationer/>

Ströman, L. (2018, 4/1). Avskyvärda vapen som gör ditt liv säkrare. *Nerikes Allehanda*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.na.se/artikel/avskyvarda-vapen-som-gor-ditt-liv-sakrare>

*Söderström, J. (2017, 2/9). En skadlig konvention. *Gotlands Allehanda*. Hämtad 2020-05-15 från <https://helagotland.se/opinioninsandare/en-skadlig-konvention-14651824.aspx>

*Thorén, S. & Widman, A. (2017, 21/10). Nej till förbud mot kärnvapen. *Barometern*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.barometern.se/debatt/nej-till-forbud-mot-karnvapen/?stopredirect>

Tunström, M. (2017, 30/8). Aktivisterna på UD. *Barometern*. Hämtad 2020-05-18 från <https://nxt.barometern.se/ledare/aktivisterna-pa-ud/>

Tunström, M. (2018, 22/1). Läs på om kärnvapenförbudet! *Barometern*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.barometern.se/ledare/las-pa-om-karnvapenforbudet/?stopredirect>

Tunström, M. (2019, 19/1). En vinst för S vs MP, för Hultqvist vs Wallström. *Barometern*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.barometern.se/article/en-vinst-for-s-vs-mp-for-hultqvist-vs-wallstrom/?stopredirect>

Wallmark, H. (2019, 14/2). Släpp partilinjen – och börja agera för Sverige. *Aftonbladet*. Hämtad 2020-05-18 från <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/qn9gGO/slapp-partilinjen--och-borja-agera-for-sverige>

9.2 Sekundärmaterial

Acheson, R. (2018). Impacts of the Nuclear Ban: How Outlawing Nuclear Weapons Is Changing the World. *Global Change, Peace & Security: Prohibiting Nuclear Weapons: Implications and Possibilities* 30(2), s. 243-50.

Acheson, R. (2019). The Nuclear Ban and the Patriarchy: A Feminist Analysis of Opposition to Prohibiting Nuclear Weapons. *Critical Studies on Security* 7(1), s. 78-82.

Ag, L., Andersson, J., Bergh, L., Hammar, K. G., Hammarberg, T., Hellström, A., Gabelic, A., Lucas, S., Lysén, E., Nilsson, M., Nordquist, K. Å., Pleym, F., Sandahl, J., Sharma, P., Sjöström Becker, L., Sundström, A., Svensén, A., Tolf, A., Wahlström, M., Wallensteen, P., Wiborn, K. & Wikell, S. (2017, 20/9). Nu kan FN:s kärnvapenförbud skrivas på – gör det! *Göteborgs-Posten*. Hämtad 2020-05-17 från <https://www.gp.se/debatt/nu-kan-fn-s-k%C3%A4rnvapen%C3%B6rbud-skrivas-p%C3%A5-g%C3%B6r-det-1.4649291>

Ahrne, G. & Svensson, P. (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber.

Ali, N., Bjereld, U., Botström, P., Juvas, S., Ohlsson, C. & Sundström, A. (2019, 25/4). Sverige måste skriva på mot kärnvapen. *Aftonbladet*. Hämtad 2020-05-17 från <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/3J1Xv0/sverige-maste-skriva-pa-mot-karnvapen>

Alm Ericson, J. & Falkhaven, E. (2019, 28/5). MP: Skriv under FN:s förbud mot kärnvapen. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2020-05-17 från <https://www.svd.se/mp-skriv-under-fns-forbud-mot-karnvapen>

Barkered, A., Börjesson, A., Fihn, B., Hammar, K. G., Hellström, A., Johnsson, L., Jonter, T., Lindenfors, A., Lindfors, L., Nihlgård, M., Nilsson, M., Pleym, F., Roos, L., Sjöström Becker, L., Bergh, L., Tolf, A., Tötterman Andorff, P., Wahlström, M., Wiborn, K. & Wikell, S. (2019, 16/1). Låt Sverige bli en stark röst för nedrustning. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2020-05-17 från <https://www.svd.se/lat-sverige-bli-en-stark-rost-for-nedrustning>

Bergström, G. & Boréus, K. (2005). *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Uppl 2. Lund: Studentlitteratur.

Börjesson, A. (2019, 23/4). Bristfällig analys leder fel om kärnvapenavtal. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2020-05-17 från <https://www.svd.se/bristfallig-analys-leder-fel-om-karnvapenavtal>

Börjesson, A., Hellström, A., Jonter, T., Krüger, M., Larsson, J., Lindenfors, A., Nilsson, M., Sjöström Becker, L., Sundström, A., Wahlström, M., & Wiborn, K. (2019, 6/5). Historisk chans till kärnvapenedrustning. *Uppsala Nya Tidning*. Hämtad 2020-05-17 från <https://unt.se/asikt/debatt/historisk-chans-till-karnvapenedrustning-5292775.aspx>

- Börjesson, B., Nilsson, M. & Larsson, J. (2019, 11/7). Kritiker hävdar ofta att få länder i väst stödjer FN:s kärnvapenförbud. Detta är långt ifrån sant. *Sydsvenskan*. Hämtad 2020-05-17 från <https://www.sydsvenskan.se/2019-06-10/kritiker-havdar-ofta-att-fa-lander-i-vast-stodjer-fns-karnvapenforbud-detta-ar-langt-ifran-sant>
- Borrie, J., Guro Dimmen, A., Graff Hugo, T., Waszink, C. & Egeland, K. (2016). *Gender, Development and Nuclear Weapons: Shared goals, Shared concerns*. (ILPI-UNIDIR).
- Brodie, B. (1959). The Anatomy of Deterrence. *World Politics* 11(2), s. 173-191.
- Bryman, A. (2008). *Samhällsvetenskapliga Metoder*. Malmö: Liber AB.
- Brzozowski, A. & Grüll, P. (2020, 6/5). SPD leadership reignites German debate on US nuclear weapons. *Euractive*. Hämtad 2020-05-24 från <https://www.euractiv.com/section/defence-and-security/news/us-nuclear-weapons-german-social-democrats-play-down-recent-statement-but-demand-a-debate/>
- Carr, E. H. (1964). *The Twenty Years' Crisis, 1919-1939: An Introduction to the Study of International Relations*. New York: Harper and Row Publisher.
- Cohn, C. & Ruddick, S. (2004). A Feminist Ethical Perspective on Weapons of Mass Destruction. I Sohail, H. H. & Steven, L. P (Red.), *Ethics and Weapons of Mass Destruction: Religious and Secular Perspectives* (s. 405-435). Cambridge: Cambridge University Press.
- Cohn, C. (1987). Sex and Death in the Rational World of Defense Intellectuals. *Signs: journal of Women in Culture and Society*, 12(4), s. 687–718.
- Cohn, C. (1993). Wars, Wimps and women: Talking Gender and Thinking War. I Cooke, M. & Woolacott, A (Red), *Gendering war talks* (s. 227-246). Princeton: Princeton University press.
- Cohn, C., Hill, F. & Ruddick, S. (2006). *The Relevance of Gender for Eliminating Weapons of Mass Destruction* (Weapon of Mass Destruction Commission: 38). Stockholm: Weapon of Mass Destruction Commission.
- Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization. (u.å.). *Sweden*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.ctbto.org/the-treaty/country/profiles/?country=166&cHash=ed9dc4c4d997b5a78c33bf5ca1ef6721>
- Derrida, J. (1976) [1967]). *Of Grammatology*. trans, Baltimore, S. G. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, E.A. & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan: Konsten Att Studera Samhälle, Individ Och Marknad*. Stockholm: Wolters Kluwer Sverige AB.
- Fihn, B. (2019, 16/7). Skandal, regeringen – säg nej till kärnvapen. *Aftonbladet*. Hämtad 2020-05-17 från <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/MRmR7r/skandal-regeringen--sag-nej-till-karnvapen>
- Fihn, B. (2019, 19/6). Förbjud Kärnvapen – annars elimineras vi. *Aftonbladet*. Hämtad 2020-05-17 från <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/6jy4wz/forbjud-karnvapen--annars-elimineras-vi>
- Fukuyama, F. (1998). Women and the Evolution of World Politics. *Foreign Affairs* 77(5), s. 24-40.

- Galindo, G. (2020, 17/1). Belgium narrowly rejects removal of US nuclear weapons. *The Brussels Times*. Hämtad 2020-05-24 från <https://www.brusselstimes.com/belgium/90143/removal-of-us-nuclear-weapons-from-belgium-narrowly-rejected-by-lawmakers-nato-kleine-brogel-deterrant-tpnw-un-npt-nuclear-heads/>
- Gilje, N. & Grimen, H. (2009). *Samhällsvetenskapernas fortsättningar*. Göteborg: Diadalos.
- Gunnarsson, H. & Svenneling, H. (2019, 19/6). KD, er säkerhetspolitik påminner om Trump. *Aftonbladet*. Hämtad 2020-05-17 från <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/0ng4bM/kd-er-sakerhetspolitik-paminner-om-trump>
- Guro Dimmen, A. (2014). *Gendered impacts: The Humanitarian Impacts of Nuclear Weapons from a Gender Perspective* (The ILPI-UNIDIR Vienne Conference Series: 5).
- Gusterson, H. (1999). Nuclear Weapons and the Other in the Western Imagination. *Cultural Anthropology*, 14(1), s. 111-143.
- Hertz, H. J. (1950). Idealist internationalism and the security dilemma. *World Politics* 2(2), s. 157-180.
- Hobbes, T. (2004). *Leviathan*. Göteborg: Daidalos AB.
- International Campaign to Abolish Nuclear Weapons 1. (u.å.). *Why a ban?* Hämtad 2020-05-15 från https://www.icanw.org/why_a_ban
- International Campaign to Abolish Nuclear Weapons 2. (u.å.) *The World's Nuclear Weapons*. Hämtad 2020-05-15 från https://www.icanw.org/nuclear_arsenals
- International Campaign to Abolish Nuclear Weapons 3. (u.å.). *Sweden*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.icanw.org/sweden>
- Jonter, T. & Rosengren, E. (2014). From Nuclear Weapons Acquisition to Nuclear Disarmament - the Swedish Case. *Medicine, Conflict and Survival: Nuclear Exits* 30(1), s. S46-63.
- Kaldor, M. & Hums, S. (2018). *Globala Säkerhetskulturer*. Göteborg: Daidalos.
- Karlsson, S. (2017). *Internationella Relationer Och Fredsforskning: Centrala Begrepp, Frågeställningar Och Idéer*. Stockholm: Santérus.
- Kronsell, A. (2006). Methods for studying silences: Gender Analysis in Institutions of Hegemonic Masculinity. I Ackerly, A. B., Stern, M. & True, J (Red.), *Feminist Methodologies for International Relation* (s. 108-128). Cambridge: Cambridge University Press.
- Lind, J. & Nilsson, M. (2018, 25/9). Inga hinder för Sverige att skriva på FN:s kärnvapenkonvention. *Dagens Nyheter*. Hämtad 2020-05-17 från <https://www.dn.se/debatt/inga-hinder-for-sverige-att-skriva-pa-fns-karnvapenkonvention/>
- Machiavelli, N. (1958). *Fursten*. Stockholm: Natur och kultur.
- McMorrow, A. (2017). Poststructuralism. I McGlinchey, S., Walters, R. & Scheinpflug, C (Red.), *International Relation Theory* (s. 56-61). Bristol.
- McEwan, C. (2009). *Postcolonialism and Development*. Abingdon: Routledge.

- Mearsheimer, J. J. (2009). Reckless States and Realism. *International Relations*, 23(2), s. 241–256
- Morgenthau, H. J. (1993) [1948]. *Politics among Nations: The Struggle for Power and Peace*. New York: McGraw-Hill.
- Mützenich, R. (2020, 15/5). Germany and nuclear sharing. *International Politics and Society*. Hämtad 2020-05-24 från <https://www.ips-journal.eu/regions/europe/article/show/germany-and-nuclear-sharing-4362/>
- Neale, J. (2016). Iterative categorization (IC): A Systematic Technique for Analysing Qualitative Data. *Addiction*, 111(6), s. 1096-1106.
- Nilsson Hoadley, A. G. (1989). *Atomvapnet som partiproblem: Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund och frågan om svenskt atomvapen 1955*. Stockholm: Almqvist & Wiksell International.
- Peoples, C. & Vaughan-Williams, N. (2010). *Critical Security Studies: An Introduction*. London: Taylor and Francis.
- Peterson, V. S. (2010). Gendered Identities, Ideologies and Practices in the Context of War and Militarism. I Sjöberg, L. & Via, S (Red.), *Gender, War, and Militarism: Feminist Perspectives* (s.17-29). Santa Barbara: ABC-CLIO, LLC.
- Rosengren, E. (2014). Genus Och Motstånd I Den Svenska Kärnvapendebatten. *Arbetshistoria* 152, s. 34-41.
- Rosengren, E. (2018). En Feministisk reflektion om kärnvapenedrustning och förändring. I Svenska Läkare mot Kärnvapen & Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (Red), *I skuggan av makten* (s. 32-36).
- Saussure, F. (1986) [1916]. *Course in general linguistic*. Ed. and trans. Bally, C. Paris: Open court.
- Schori, P. (2019, 23/7). Knappast tryggare under Trumps kärnvapenparaply. *Expressen*. Hämtad 2020-05-17 från <https://www.expressen.se/debatt/kapprustarna-haller-oss-som-gisslan/>
- Schori, P. (2019, 27/12). Dags att skriva under FN:s kärnvapenförbud. *Uppsala Nya Tidning*. Hämtad 2020-05-17 från https://unt.se/asikt/debatt/dags-att-skriva-under-fns-karnvapenforbud-5467216.aspx?fbclid=IwAR2zZqsFekmZipUlubKSLcPm_QD0E7a1cnxINY0Eptr9AIC5klj0PvT-ps
- Sprague, J. (2016). *Feminist Methodologies for Critical Researchers - Bridging Differences*. Lanham: Roman Littlefield Publ.
- Sprenger, S. (2020, 11/5). NATO chief backs Germany's vow to keep war-ready US nukes. *Defence News*. Hämtad 2020-05-24 från <https://www.defensenews.com/global/europe/2020/05/11/nato-chief-backs-german-vow-to-keep-war-ready-us-nukes/>
- Stone, J. (2020, 17/1). Belgian parliament nearly expels US nuclear weapons in close-run vote. *The independent*. Hämtad 2020-05-24 från <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/belgium-nuclear-weapons-us-vote-result-debate-trump-a9288451.html>

- Street, T. (2018). *Nato Nuclear Sharing* (Oxford Research Group Explains: 5).
- Tickner, A. J. (1988). Hans Morgenthau's principles of political realism: A feminist reformulation. *Millennium - Journal of International Studies* 17(3), s. 429-40.
- Tickner, A. J. (1997). You Just Don't Understand: Troubled Engagements Between Feminists and IR Theorists. *International Studies Quarterly* 41(4), s. 611-32.
- Tickner, A. J. (1999). Searching for the Princess? *Harvard International Review* 21(4), s. 44-48.
- Tickner, A. J. (2001). *Gendering World Politics Issues and Approaches in the Post-Cold War era*. New York: Columbia University Press.
- Tickner, A. J. (2006). Feminism meets International Relations: some Methodological Issues. I Ackerly, A. B., Stern, M. & True, J (Red.), *Feminist Methodologies for International Relation* (s. 19-41). Cambridge: Cambridge University Press.
- United Nations Development Programme. (1994). *Human Development Report 1994*. Oxford: Oxford University Press.
- United Nations Office for Disarmament Affairs 1. (u.å). *Nuclear Weapons*. Hämtad 2020-05-13 från <https://www.un.org/disarmament/wmd/nuclear/>
- United Nations Office for Disarmament Affairs 2. (u.å.). *Treaty on The Prohibition of Nuclear Weapons*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.un.org/disarmament/wmd/nuclear/tpnw/>
- United Nations Office for Disarmament Affairs 3. (u.å.). *Threaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons*. Hämtad 2020-05-15 från <http://disarmament.un.org/treaties/t/npt>
- Utrikesdepartementet. (2019). *The Government's Continued Work for Nuclear Disarmament*. Hämtad 2020-05-15 från <https://www.government.se/articles/2019/07/the-governments-continued-work-for-nuclear-disarmament/>
- Wallström, M. (2017, 30/8). Wallström: En värld fri från kärnvapen är möjlig. *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2020-05-17 från <https://www.svd.se/wallstrom-en-varld-fri-fran-karnvapen-ar-mojlig>
- Waltz, N. K. (1979). *Theory of International Politics*. New York: McGraw-Hill.
- Wilk, R. & Cligget, L. (2007). *Economies and Cultures. Foundations of Economic Anthropology*. Boulder: Westview Press.
- Williams, P. D. (2008). *Security studies. An introduction*. London: Routledge.
- World Commission on Environment and Development. (1987). *Our common future*. London: Oxford University Press.